

ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ ԻՇԽԱՆՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ ԶՕՐԱՎԻԳ- ՉԿԱՆԳՆԵՑԱՆ ԼՈՍ ԱՆՃԵԼԸՍԻ ՄԷՁ ԳՈՒՄԱՐՈՒԱԾ ՄԱՐՈՆԻՆԵՐՈՒ ԺՈՂՈՎԻՆ, ՈՐ ՈՒՆԵՐ ԱՆՁՆԱԿԱՆ ԲՆՈՅԹ

ԸՍԱԻ ԴԵՍՊԱՆ ՊԵՐԸԼ

Ֆրանսայի նախագահ Ժակ Շիրաքը նամակ մը յղեց խորհրդարանի նախագահ Նեպոլիտեանին՝ շնորհակալութիւն յայտնելու իր վերջնական շնորհաւորութեան:

Շիրաք իր նամակին մէջ վերահաստատեց, որ ինք կ'ապուստանայ իր անհատական փորձերէն եւ կ'ապուստանայ նաեւ Ֆրանսական սերտ յարաբերութիւններուն: «Ես վճռած եմ նախագահական նոր շրջան սօցադործել՝ այս յարաբե-

րութեանց ամրապնդումի նամար եւ օգնել Լիբանանին, որ յաղթահարէ իր դիմագրուած դժուարութիւնները», ըսաւ ան:

Նախագահ Շիրաք իր նամակին մէջ նաեւ ըսաւ: «Նաեւ կ'ողջունեմ իրանական եւ ֆրանսական իշխանութեանց միջեւ բարձր երկօսութիւնը բոլոր հարցերուն գծով, մանաւանդ Միջին Արեւելքի իրավիճակին առնչուած թեմքով, որովհետեւ Ֆրանսա մեծ կարեւորու-

թիւն կ'ընծայէ անոր եւ նախանձախնդիր է այս գծով ամէն զարգացումի մէջ հաշուի առնելու Լիբանանի շահերը»:

ՊԵՐԸԼ

Միացեալ Նահանգներու դեսպան Վինսթըն Պէթլը երէկ այցելեց խորհրդարանի նախագահ Նեպոլիտեանին, ապա յայտարարեց, որ այս հանդիպումը առիթ հանդի-

Շարք՝ էջ 3

ԳԵՐՄԱՆՈՅ ԵՒ ՉՈՒԻՑԵՐԻՈՅ ՍԱՀՄԱՆԻ ՍՕՏ

ՌՈՒՄԱԿԱՆ ԾԱՄԲՈՐԴԱՏԱՐ ՕԴԱՆԱԻՄԸ ԲԱԽԵՑԱԻ ԲԵՌՆԱՏԱՐ ՕԴԱՆԱԻՄԸ. 71 ՁՈՂ

Գերմանացի ոստիկաններ եւ փրկարար խմբակներ՝ ջախջախուած «Թիւփուլու»ի մը շուրջ

Ռուսական ճամբորդատար օդանավ մը, որ երեխաներ Սպանիա արձակուրդի կը տանէր, Երկուշաբթի գիշեր բախած է բեռնատար օդանավի մը, 71 գոհ խելով եւ գերմանական Գոնսթանս լիճի շրջան դիակներով եւ բեկորներով ծածկելով:

Պաշտօնատարներ յայտնած են, որ Պարսեթիւրի մը «Պաշտօնատար» օդանավը ընկերութեան «Թիւփուլու» օդանավին եւ «Տի. Էյ. Էյ. Էյ.» ընկերութեան «Պոլիսկ 757» տիպի բեռնատար օդանավին միջեւ բախումի պատճառով 52 երեխաներ եւ պատանիներ մահացած են:

Ականատեսներ յայտնած են, որ ուժեղ «որոտում»ի ազդեցիկ մը լսած են, ապա նարնջագոյն փայլք մը եւ փրստադեղին ճախնոց կրակի գունդեր տեսած են գիշերուան երկինքին մէջ: Անոնց յաջորդած է բեկորներու սեւ տարափ մը՝ հարաւարեւելեան Գերմանիոյ այդ լիճին հիւսիսային ափին վրայ:

Օդանավային երթելեկի հսկողութեան զուգորդակցի պատասխանատուներ, որոնք Գոնսթանս լիճի շրջանին վերեւ օդային տարածքին պատասխանատու են, նկատի ունենալով, որ անիկա Ձուլիցերի մօտ կը գտնուի, յայտնած են, որ «Թիւփուլու» չարտարածուած օդանավը զանցող օդային հակազդած է հրահանգներուն՝ իր բարձրութենէն վար իջնելու:

Գերմանացի մասնագէտ քննիչներ ըսած են, որ օդային երթելեկին հսկող զուգորդակցիներու եւ ուսուցանող օդանավներու միջեւ տեղի ունեցած պատճառներու փոխանակումը ցոյց տուած է, որ «Թիւփուլու»ի օդանավը չէ հակազդած առաջին զուգորդակցումի մը՝ աւելի ցած իջնելու խուսափելու համար «Պոլիսկ»ին բախել:

Ան երկրորդ զուգորդակցումի հակազդած է եւ սկսած է իջնել ջախջախումէն 25 երկվայրկեան առաջ միայն, երբ արդէն «Պոլիսկ»ը եւս իջնելու սկսած է՝ պատասխանե-

լով թախտի կանխարգիւծան օդանավին դրութեան զգուշացումներ: Ռուսիոյ վարչապետ Միխայիլ Գոնչարովը ըսաւ, որ «Թիւփուլու» չարտարածուած օդանավը զանցող օդային հակազդած է հրահանգներուն՝ իր բարձրութենէն վար իջնելու: Օդանավային ընկերութիւններու պաշտօնատարներ ըսած են, թէ ճամբորդներէն շատեր նոյն մահանուներ ունին, ինչ որ կը նշանակէ, թէ ընտանիքներ կրնան աւելի քան մէկ պարագայ կորսնցուցած ըլլալ:

(ՌՈՅԹԸՐԸ)

ՎԱՐՉԱՊԵՏ ՀԱՐԻՐԻ ՎԵՐԱԴԱՐՁԱՒ ՊԵՅՐՈՒԹ

Վարչապետ Ռաֆիք Հարիրի, որ երէկ Փարիզէն մեկնած էր Չատ, վերադարձաւ Պեյրութ: Ան Նճամէնա մեկնած էր երէկ պաշտօնական կարճ այցելութեամբ, ընդառաջելով Չատի նախագահին հրաւերին: Հարիրի ընդգծեց, որ երկու երկիրներու երբեմնի սերտ յարաբերութիւնները սահմանափակուեցան երկուքին ապրած դէպքերուն պատճառով, բայց երկուքը կը բաժնեն հասարակաց գիծեր եւ պետք է բարելաւել անոնց կապերը, մասնաւոր տնտեսական ոլորտէն ներս: Հարիրի ժողովներ գումարեց իր պաշտօնակիցին՝ Հարուն Քապաուի, ապա Չատի նախագահին հետ:

ՍՈՒՄԵՏ ՏԱՀԱՆ ԿԸ ՔՆՆԱԴԱՏԷ ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ ՊԱՀԱՆՋԸ

Պաղեստինեան պահակութեան ուժերու նախկին հրամանատար Մուհամետ Տահլան, որ կը նկատուի Եասէր Արաֆատի հաւանական յաջորդներէն մէկը, քննադատեց պաղեստինցի նոր ղեկավար մը ընտրելու ամերիկեան պահանջը, դիտել տալով, որ անիկա համազօր է պետական հարուածի մը պահանջին:

Տահլան, որուն կողմէ ստորագրուած յօդուած մը լոյս տեսաւ բրիտանական «Կարտիք» օրաթերթին մէջ, կը գրէ, թէ սխալ է քննադատել Արաֆատը, կամ պահանջել անոր հեռացումը իշխանութենէն, այնպիսի պահու մը, երբ պաղեստինցի ղեկավարը պաշարման տակ է Այսրյորդանանի մէջ, ուր իսրայէլեան ուժերը պաղեստինեան եօթը քաղաքներ վերստին գրաւած են: Տահլան շեշտեց, որ այսպիսի պայմաններու մէջ կարելի չէ ղեկավարութիւն փոխել: «Այնքան ատեն որ իսրայէլացիք Արաֆատի դէմ են, ես անոր կողքին եմ, հակառակ անոր որ վերապահութիւններ ունիմ անոր տուած կարգ մը որոշումներուն դէմ», աւելցուց Տահլան: Ան ըսաւ նաեւ, որ Արաֆատը իշխանութենէ հեռացնելու իր պահանջով, նախագահ Ճորճ Պուշկարի ղեկավարութեան կը պահանջէ պետական հարուածով մը տապալել իրենց նախագահը:

Բրիտանական «Տը Թայմզ» օրաթերթին կողմէ հրապարակուած հարցազրոյցի մը մէջ, Տահլան ըսաւ, որ ապագային, երբ պաղեստինցիները ազատ ըլլան իրենց ճակատագիրը որոշելու, հաւանաբար ընտրապայքար պիտի տանի Արաֆատի դէմ, սակայն երբ Պուշկարի վարչապետ Արիէլ Շարոն կը յայտարարեն, որ կ'ուզեն փոխել նախագահը, ինք պիտի առաջնորդէ Արաֆատը վերընտրելու աշխատանքը:

Միւս կողմէ, Իսրայէլի կեդրոնի ձախ Աշխատաւորական կուսակցութիւնը, որուն ընդհանուր ժողովը սկսաւ Երկուշաբթի օր, տարակարծիք է պաղեստինցիներուն հետ խաղաղութեան եւ Շարոնի կառավարական ընկերակցութեան մէջ իր պայքարին մասին: Բացման նիստին արտասանած իր խօսքին մէջ կուսակցութեան ղեկավար եւ պաշտպանութեան նախարար Պենիամին Պըն էլիզաբէր մերժեց Շարոնի կառավարութենէն հեռանալու պահանջը, որ ներկայացուած է կարգ մը պատգամաւորներու կողմէ: Պըն էլիզաբէր ըսաւ, որ Շարոնի կառավարութենէն հրաժարելու պարագային կանգ պիտի առնէ կառուցումը պահակութեան պարիսպին, որ պիտի բարձրանայ Այսրյորդանանի սահմանին վրայ: Պըն էլիզաբէր ապահովութեան պարիսպի ծրագրի գործակից կանգնողներէն մէկն է: Աջակողմեան թեւեր խանդավառ չեն այս ծրագիրով, որովհետեւ համոզուած են, որ անիկա պիտի դառնայ սահմանագիծ՝ Իսրայէլը զրկելով 1967ի պատերազմին գրաւուած պաղեստինեան հողերէն: Պըն էլիզաբէր գործակից կը կանգնի նաեւ պաղեստինեան անկախ պետութեան ծրագրին, ինչպէս նաեւ՝ կազմի ու Այսրյորդանանի մէջ հրէական բնակեցման կարգ մը վարչերու քանդումին:

Աշխատաւորական կուսակցութեան ընդհանուր ժողովին մասնակցող չորս հազար պատուիրակները քուէարկութեան պիտի դնեն Պըն էլիզաբէրի խաղաղութեան ծրագրի պատկերացումը: Պըն էլիզաբէր մրցակիցը կուսակցութեան ղեկավարի պաշտօնին համար՝ Հայիմ Ռամոն կը փորձէ ապահովել բաւարար թիւով ստորագրութիւններ, քուէարկութեան դնելու համար Շարոնի կառավարական ընկերակցութենէն հրաժարելու հարցը: Պըն էլիզաբէր կը մերժէ քուէարկութեան դնելու առաջարկուած ծրագիրը: Ան շեշտեց, որ ապագիտուած պաղեստինեան պետութեան մը հաստատումը Իսրայէլի կողքին կը նպաստէ հրէական պետութեան զերագոյն շահերուն: Պըն էլիզաբէր աւելցուց, որ յիշեալ պետութիւնը պէտք է հաստատուի Կազախի եւ Այսրյորդանանի մեծամասնութիւնը կազմող տարածութեան վրայ, երկու շրջաններուն միջեւ անցքեր ստեղծելով: Ան դիտել տուաւ նաեւ, որ պաղեստինեան պետութեան հաստատումը ենթադրել կու տայ, որ բնակեցման կարգ մը վարչեր պէտք է վերցուցի:

Միւս կողմէ, Շարոն իր կարգին յայտարարեց, որ կառավարութիւնը սկսած է խաղաղութեան քայլերու մասին ներքին քննարկումներու: Շարոն ըսաւ սակայն, որ ժամանակը չէ հասած յայտարարելու Իսրայէլի որդեգրելիք քայլերը: Ան շեշտեց, որ քայլերը գործնականի պիտի վերածուին, երբ ահաբեկչութիւնը դադրի:

Մինչ այդ, Իսրայէլեան ուժերը շարունակեցին Այսրյորդանանի մէջ իրենց արշաւը ծայրայեղականներու դէմ: Հեպոնի մէջ, անոնք ձեռքարկեցին մօտաւորապէս հարիւր ուսանողներ, զորս հարցաքննութեան ենթարկելիք ետք, ազատ արձակեցին, չորս հոգի ձերբակալուած պահելով: Իսկ Ժենիին մէջ, Իսրայէլեան բանակը մեղմացուց կրակմարի դրութիւնը, որ հաստատուած է զբեթէ ըլլող քաղաքներուն վրայ:

(ՌՈՅԹԸՐԸ)

ԸՍՏ «ԱԿՕՍ»Ի

«ՀԱՅ-ԹՐԵԱԿԱՆ ՀԱՇՏՈՒԹԵԱՆ ՅԱՆՁՆԱԺՈՂՈՎ»Ը ԼՈՐ ՆԻՍՍ ՍԸ ՊԻՏԻ ԳՈՒՄԱՐԷ ՊՈՏՐՈՒՄԻ ՍԷՁ

Թուրքիոյ մէջ հրատարակուող «Ակոս» թերթը հաղորդեց, թէ «Հայ-Թրքական Հաշտութեան Յանձնաժողով»ը մօտ օրէն նիստ մը պիտի գումարէ: «Հայ-Թրքական Հաշտութեան Յանձնաժողովը երկար ընդմիջումէ ետք վերստին հանդիպում պիտի կազմակերպէ, այս անգամ Պոտրումի մէջ» խորագիրով լրատուութեան մէջ «Ակոս» կ'ըսէ, թէ նիստը պիտի գումարուի յառաջիկայ Յուլիս 10էն 13, Եգէական ծովու վրայ թրքական Պոտրում քաղաքին մէջ:

«Ակոս» նշեց, թէ վերջին շրջանին բուռն աշխատանքներ կը կատարուէին յանձնաժողովի վերականգնումին համար: Թերթը նաեւ յայտնեց, որ հսկայական յանձնաժողովի կարգ մը անդամներուն փոփոխութեան մասին նախապէս կատարուած յայտարարութիւններուն, Պոտրումի հանդիպումը կը նախատեսուի նախկին անդամներու մասնակցութեամբ:

ՓԱՍՏԵՐ ՈՒՆԻՄ, ՈՐՈՆՔ ՅՈՅՅ ԿՈՒ ՏԱՆ, ԹԷ ՊԸՆ ԼԱՏԷՆ ԵՒ ՄՈՂԼԱ ՕՄԱՐ ՈՂՋ ԵՆ ԿԸՍԷ ԱՊՏԻՒԼԼԱ ԱՊՏԻՒԼԼԱ

Աֆղանիստանի արտաքին գործոց նախարար Ապտիլլա Ապտիլլա երէկ յայտնած է, որ նիստը փաստեր, որոնք ցոյց կու տան, թէ «Քալիտա»ի ղեկավար Ուսամա Պըն Լատէն եւ Աֆղանիստանի մէջ Թալեպան նախկին ղեկավար մոլլա Մոհամետ Օմար տակաւին ողջ են:

Ապտիլլա կը խօսէր այն տեղեկութիւններէն ետք, թէ շուրջ 40 քաղաքայիններ սպաննուած են ամերիկեան ռազմական օդանաւերու կողմէ՝ մեծ գործողութեան մը ընթացքին, կեդրոնական Ուրուկկան նահանգին մէջ թալեպան եւ «Քալիտա»ի անդամ փախստականներ հետապնդելու համար:

Հարցապնդուելով Աֆղանիստանի մէջ տակաւին մնացած «Քալիտա»ի անդամներու թիւին եւ Պըն Լատէնի ու մոլլա Օմարի շարժումներուն մասին, ան ըսած է, թէ «Քալիտա»ի անդամներուն առնչութեամբ ոչինչ կրնայ յայտնել, սակայն Պըն Լատէնի եւ մոլլա Օմարի գոծով՝ «մեր գաղտնի սպասարկութիւնները կ'ըսեն, թէ անոնք դժբախտաբար ողջ են», յայտնած է ան:

Երկուշաբթի օր, Փաքիստանի նախագահ Փերվէզ Մուշարրաֆ յայտնած էր, թէ իր կարծիքով Պըն Լատէն կրնայ մահացած ըլլալ, սակայն ինք որեւէ փաստ չունի այդ գոծով: Յամենայնդէպս, ըսած էր ան, անկարելի է, որ Պըն Լատէն Փաքիստան սպասարկուած ըլլալ եւ ցարդ գտնուած չըլլալ:

Միւս կողմէ, ամերիկեան գաղտնի սպասարկութեանց պաշտօնատարներ Երկուշաբթի օր հերքած են տեղեկագիր մը, ըստ որուն՝ Պըն Լատէնի կողմէ յղուած նամակ մը, որ ցոյց կու տայ, թէ ան Դեկտեմբերի վերջերուն ողջ էր, գտնուած է Մ. Նահանգներու կողմէ ձերբակալուած անոր բարձրաստիճան փոխանորդներէն մէկուն թուղթերուն միջեւ:

«Թայմ» թերթը հաղորդած էր, որ նամակ մը գտնուած է Ապու Չուպայտայի մօտ յայտնաբերուած թուղթերուն միջեւ, երբ Մարտին ձերբակալուած էր ան Փաքիստանի մէջ: Անիկա ցոյց կու տար, թէ Դեկտեմբերի վերջին օրերուն Պըն Լատէն ողջ էր:

ԳԻՂԻ ՍԸ ՂԵՍ ՈՍԲԱԿՈՒՄԻՆ ՇՈՒՐՋ ԸՆՆՈՒԹԻՆ

Մինչ այդ, աֆղան եւ ամերիկացի պաշտօնատարներ երէկ մեկնած են Տէի Ռատու գիւղը՝ քննութիւն բանալու համար այն տեղեկութիւններուն շուրջ, թէ ամերիկեան ռուբը մը սխալմամբ պսակի մը իրախճանքին մասնակցող 40 հիւրեր սպաննուած է:

Տեղացի պաշտօնատար մը յայտնած է, թէ ռուբեր ինկած են նաեւ կեդրոնական Ուրուկկան նահանգին այլ վայրերու մէջ:

(ՌՈՅԹԸՐԸ)

ՀԱՅԿԱԶԵԱՆ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆԻ ԿԿԱՅԱԿԱՆԱՑ ԲԱՇԽՄԱՆ ՀԱՆԴԻՍՈՒԹԻՒՆ

Երեկ երեկոյան ժամը 6:30ին, Հայ Աւետարանական քոլեճի շրջափակին մէջ տեղի ունեցաւ վկայականաց բաշխման հանդիսութիւն, նախագահութեամբ մշակոյթի նախարար Ղասսան Սալամէի:

Առեւտրական եւ տնտեսական գիտութիւններու մէջ 26 հոգի ստացաւ պատկառարարութիւն, 19 հոգի արժանացաւ պատկառարարութեան, 24 հոգի՝ պատկառարարութեան, իսկ 3 հոգի՝ մագիստրոս արուեստի:

Խօսք առաւ նախարար Սալամէ, որ դրուատիքով անդրադարձաւ լիբանանեան համալսարաններու իրավիճակին, շեշտելով անոնց բարձր մակարդակը, որոնց շարքին՝ Հայկական համալսարանը: Ան այս առիթով անդրադարձաւ նաեւ լիբանանահայութեան դերին եւ վեր առաւ անոր տեղը Լիբանանի կրթական եւ մշակութային կեանքին մէջ:

Հանդիսութեան աւարտին, համալսարանի նախկին նախագահ վեր. դոկտ. Ժան Խանճեան, որուն յաջորդեց վեր. Փօլ Հայտաբեան, արժանացաւ պատուոյ դոկտորային:

Մանրամասնութիւնները՝ յաջորդիւ:

ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ ԻՇԽԱՆՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ ԶՕՐԱՎԻԳ...

Շարունակուած Ա. Էջէն

սացած է «հող պատրաստելու» մամբրիկեան ֆոնկրէսի պատուիրակութեան Լիբանան այցելութեան:

«Քննարկեցինք բազմաթիւ հարցեր, նկատի առած, որ Միջին Արեւելքը կը գտնուի զգալուն եւ նուրբ պայմաններու մէջ», ըսաւ ան եւ աւելցուց: «Միացեալ Նահանգներ տէր կը կանգնին իրենց յանձնառութեան» ի գործ դնելու առաւելագոյն ճիգ, կացութիւնը հանդարտեցնելու համար: խեղճ Միացեալ Նահանգներու նախագահին ճառը: Ան անձամբ յանձնառու է իր կառավարութեան հետ պաղտաստիան կողմի գործակցութեամբ յառաջ տանելու բարեկարգումները, որոնք հիմն են տագնապի լուծման անհրաժեշտ քաղաքական երկխոսութեան:

Հրգայալայի եւ «Քալի-

տա»ի կապերուն մասին «Ուաշինկթըն Փոսթ» օրաթերթին լոյս ընծայած տեղեկութիւններուն մասին Պէթըլ ըսաւ, որ Հրգայալայի նկատմամբ Միացեալ Նահանգներու կեցուածքը շատ յստակ է, եւ Միացեալ Նահանգներու արտաքին գործոց նախարարին Միջին Արեւելքի հարցերու օգնական Ուիլիամ Պրոնզ Լիբանան իր վերջին այցելութեան ընթացքին խօսեցաւ Հրգայալայի գծով լիբանանեան կառավարութեան հետ շինելու երկխոսութիւնը շարունակելու մասին: «Գիտէք, որ ամերիկեան կառավարութիւնը շատ մօտէն կը հետեւի արտաքին ահաբեկչութեան բոլոր ձեւերով եւ ուշադրութիւնը կեդրոնացուցած է «Քալիտա»ի վրայ: ասոր համար մամլոյ այդ տեղեկութիւններուն հետեւեցանք եւ մեծ կարեւորութիւն ընծայեցինք անոնց, ինչպէս նաեւ Հրգայալայի հերքումին, որ ան կը հաւատարմութիւնը կամ յարաբերութիւնը ունի «Քալիտա»ի հետ»:

Պէթըլ նաեւ յիշեցուց, որ նախագէս արտաքին տաճ է Միացեալ Նահանգներու գործակցութիւնը եւ բարձր գնահատած՝ լիբանանեան կառավարութեան կողմէ «Քալիտա»ի դէմ ի գործ դրուած առաւելագոյն ճիգն ու օժանդակութիւնը: Լոս Անճելըսի մէջ գումարուած մարտնչներու միջազգային խորհրդատուութեան հարցումի մը պատասխանելով, Պէթըլ հաստատեց, որ Լիբանանի մէջ սուր բանակցեցած է այս ժողովուրդին եւ մանաւանդ անոր եզրագծերը հարցումը: «Մեծ հետաքրքրութեամբ կը հետեւեցանք այս ժողովին: Անիկա անձնակազմը բնոյթի հանդիպում մըն էր, որ կայացաւ Միացեալ Նահանգներու մէջ, ուր կը գտնուի լիբանանեան մեծ գաղութը մեծ, որուն անդամներուն մեծ մասը մարտնչի համայնքն է: այդ ժողովը աշխարհի վրայ մարտնչի ղեկավարներու անձնակազմը հանդիպում մըն էր»:

Պէթըլ նաեւ յիշեցուց, որ նախագէս արտաքին տաճ է Միացեալ Նահանգներու գործակցութիւնը եւ բարձր գնահատած՝ լիբանանեան կառավարութեան կողմէ «Քալիտա»ի դէմ ի գործ դրուած առաւելագոյն ճիգն ու օժանդակութիւնը: Լոս Անճելըսի մէջ գումարուած մարտնչներու միջազգային խորհրդատուութեան հարցումի մը պատասխանելով, Պէթըլ հաստատեց, որ Լիբանանի մէջ սուր բանակցեցած է այս ժողովուրդին եւ մանաւանդ անոր եզրագծերը հարցումը: «Մեծ հետաքրքրութեամբ կը հետեւեցանք այս ժողովին: Անիկա անձնակազմը բնոյթի հանդիպում մըն էր, որ կայացաւ Միացեալ Նահանգներու մէջ, ուր կը գտնուի լիբանանեան մեծ գաղութը մեծ, որուն անդամներուն մեծ մասը մարտնչի համայնքն է: այդ ժողովը աշխարհի վրայ մարտնչի ղեկավարներու անձնակազմը հանդիպում մըն էր»:

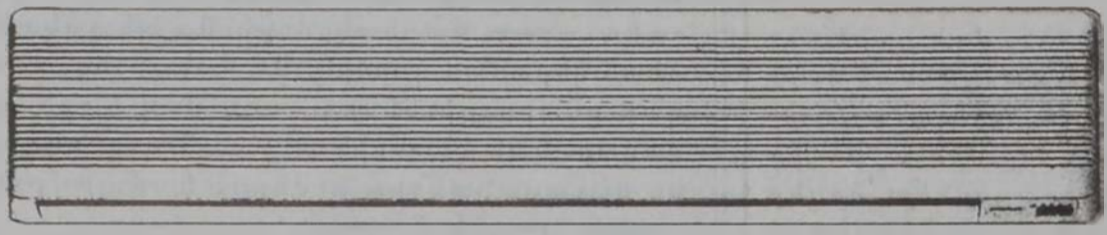
Դեսպանը հաւաստեց, որ ամերիկեան իշխանութիւնը զօրավիգ չէ կանգնած այս ժողովին: «Անիկա անձնակազմը բնոյթի հանդիպում մըն էր, որ կայացաւ Միացեալ Նահանգներու մէջ, ուր կը գտնուի լիբանանեան մեծ գաղութը մեծ, որուն անդամներուն մեծ մասը մարտնչի համայնքն է: այդ ժողովը աշխարհի վրայ մարտնչի ղեկավարներու անձնակազմը հանդիպում մըն էր»:

ՓԱՂԱՆԳԱՒՈՐՆԵՐԸ

Փաղանգաւոր կուսակցութեան նախագահ Քարիմ Բագրատունի, փոխ նախագահներ Ռաշա Սալամէի, Սիմոն Խաչէնի եւ Փօլ Ժեմալէի, ինչպէս նաեւ կուսակցութեան ընդհանուր քարտուղար Իպրահիմ Ռիշա չի հետ Պրորիի տուած իր այցելութեանն էնք կատարեց յայտարարութիւն:

Շարը՝ էջ 10

THE REVOLUTIONARY JAPANESE AIR CONDITIONERS

DYNAMIC made in Japan

I like it
Powerful
Ideal
Cool
DYNAMIC

- 9000 - 24000 B.T.U. HEAT PUMP SPLIT SYSTEMS
- EXCEPTIONALLY QUIET OPERATION
- LOW POWER CONSUMPTION, HIGH EFFICIENCY
- FULL LCD DISPLAY WIRELESS REMOTE CONTROLLED
- UNBEATABLE PRICES

GAS G. Ayanian & Sons

Dora, Tel: 255222/3/4/5/6 Cellular: (03) 627728/9
Gemayzeh, Tel: 447000 - 445429, Fax: (01) 265187 - 582357

Հ. Բ. Ը. Մ. ԿՐԹԱԿԱՆ ԶԱՆԶՆԱՏՈՂՈՒԹՅՈՒՆ

Հ. Ե. Ը. «ԱՆԳՐԱՆԻԿ» ՄՇԱԿՈՒԹԱՅԻՆ ՄԱՐՄԻՆ

ՄԵԾԱՐԱՆՔԻ ՀԱՆԴԻՍՈՒԹԻՒՆ

Հովանաւորութեամբ՝
Շ. Բ. Ը. Մ. Ի. Լիբ.
ՇՐՋ. ԶԱՆԶՆԱՏՈՂՈՒԹՅՈՒՆ

Նուիրուած՝
«ԱԿԱՆԱՒՈՐ ԿՐԹԱԿԱՆ ՄՇԱԿ»
ՊՐ. ԱՐԱ ԹՈՓՃԵԱՆԻՆ

Հիմնադրութիւն, 4 Յուլիս 2002, Երեկոյան ժամը 8:30ին, Հ. Բ. Ը. Մ. Ի «Տեմիրճեան» կեդրոն, Բ. յարկ, Նաքքաշ:

National THE PEAK OF JAPANESE TECHNOLOGY

Solar Refreshing Filter This long-lasting solar refreshing charcoal filter absorbs tobacco smoke and other contaminants that can cause room odors.

Catechin Filter Catechin plant is well known for its medicinal effects against: Cancer, virus, allergy, cholera, flu, and dust particles.

Luminous Remote Controller

For more info, call: Tutunjian Corp. S.A. (04) 712129/130 - 711967, (03) 243203 Fax: (04) 712177 E-mail: TJC@cyberia.net.lb

ԳՈՐԾԱԾԵՑԷՔ FUEL CARDԸ ՏՆՏԵԱԿԱՆ ԾՐԱԳԻՐՆԵՐՈՒ ՅԱԶՈՂՈՒԹԵԱՆ ՀԱՄԱՐ

Յաւելեալ մանրամասնութեանց համար հեռաձայնել՝ 01-242556 թիվն:

ԻՆՉ ԿԸ ԳՐԵՆ ԼԻԲԱՆԱՆԵԱՆ ՕՐԱԹԵՐԹԵՐԸ

Երեքշաբթի, 2 Յուլիսի լիբանանեան բոլոր թերթերը անդրադարձաւ են Ռաֆֆի Մատէեանի դատական հետապնդումին, վարչապետ Հարիրի Ֆրանսա այցելութեան, պաղտաստիան հարցին անհշուտեամբ տեղի ունեցած վերջին իրադարձութիւններուն եւ Պուշի ու Միացեալ Նահանգներու կեցուածքներուն:

Ռաֆֆի Մատէեանի եւ Ժուլէթ Մախուլ Նասրի դատական հարցով, ըստ թերթերուն, Պէյրութի աւագ քննիչ դատախազ Հաբիբ Մատի որոշում մը հրապարակած է, ուր ան մինչեւ երեք տարուան բանտարկութիւն եւ 50էն 200 միլիոն լ. ոսկիի տուգանք պահանջած է Ռաֆֆի Մատէեանի եւ «Նահար» օրաթերթի գործադիր տնօրէն Ժուլէթ Մախուլ Նասրի: Ան այս պահանջը ըրած է հիմնուելով Լիբանանի հրատարակութեան օրէնքի 25րդ յօդուածին վրայ: Ռաֆֆի Մատէեան 9 Օգոստոս 2001ին «Նահար» օրաթերթին մէջ գրած է յօդուած մը, որուն մէջ վարկաբեկած է լիբանանեան բանակը, վարկաբեկած ու խոցած է անոր արժանապատուութիւնը, հետեւաբար ան կ'ենթարկուի վերոյիշեալ պատիժին, իսկ «Նահար» օրաթերթի պատասխանատուն կը դատուի՝ յօդուածը տպելուն համար:

Այլ գետնի վրայ, «Նահար» օրաթերթը գրած է. «Հարիրի Փարիզէն կը յայտարարէ. «Փարիզ - 2» համագումարը հաւանաբար տեղի պիտի ունենայ աշնան: Լիբանանեան թղթակից արժեքները հարց գոյութիւն չունի»: «Տիար»-ի համաձայն, «Հարիրի Շիրաքի հետ խօսակցութեանց ընթացքին յաջողեցաւ «Փարիզ - 2» ժողովի գումարումը ապահովելը:

«Պայրաք» այս մասին գրած է. «Հարիրի հինգ միլիար տոլար օժանդակութիւն պահանջեց եւ Շիրաք անհրաժեշտ գտաւ այդ օժանդակութեան մէջ ձափոնի: Ամերիկայի եւ Երոսկի մասնակցութիւնը: Թերթը նաեւ գրած է, թէ Ֆրանսա անհրաժեշտ նկատած է Լահուտի, Պրորիի եւ Հարիրիի միջեւ իրարահասակացողութիւնը:

«Սնուար» օրաթերթին համաձայն՝ «Վարչապետ Հարիրի կը վստահեցնէ, որ Շիրաքի կատարած միջամտութեան շնորհիւ ամերիկացիները պիտի չխանգարեն «Փարիզ - 2» ժողովի գումարման ֆրանսական ձեռքըրը»:

Լիբանանեան գետնի վրայ թերթերը անդրադարձաւ են, թէ կառավարութեան Հինգշաբթի օրուան նիստին բեջային հետաձայնի հարցը պիտի արժարձուի օրակարգէն դուրս: Անոնք նաեւ գրած են, թէ Ֆարի կապմակերպութեան հարցը պիտի վերադառնայ վերադառնալ «Սեւ Սեպտեմբեր» կապմակերպութեան գործելաձեւին եւ ամերիկեան ու իսրայէլեան թիրախներ հարուածել աշխարհի տարածքին:

Ըստ «Սնուար» օրաթերթի, Հրպայալ յայտարարած է, թէ ամերիկեան պնդումները եւ ամբաստանութիւնները կը միտին ճնշել Լիբանանի վրայ եւ դադարեցնել Դիմադրութիւնը:

Միջազգային գետնի վրայ, թերթերը գրած են, թէ Պոսնիոյ մէջ միջազգային ուժերու գործունէութեան շարունակութիւնը խնդրոյ առարկայ դարձաւ Ամերիկայի վերջին պատճառով: Ուաշինկթընի ամէնէն մօտ դաշնակիցները քննադատեցին անոր միակողմանի կեցուածքը:

Լիբանանեան օրաթերթերը նշած են, թէ Սեւտական Արաբիոյ մէջ ամերիկեան եւ անգլիական դեսպանատուները իրենց հպատակները կ'օգնուցուցանեն լարուած պահանջներու մասին լուրերէն ետք: Ըստ թերթերուն, ամերիկեան լուրերու համաձայն, Իսրայէլ ներկայիս 400 հիւլէական ուժեր ունի: Միւս կողմէ, «Քիֆահ Արապի» գրած է, թէ ամերիկեան բանակը Աֆղանիստանի մէջ կրկին սխալ թիրախ մը հարուածած է եւ հարսանիքի մը մասնակցող քառասուն անձեր սպանած: Թերթը իր ներքին էջերով նաեւ նշած է, թէ անգլիացի երգիչ ձորձ Մայքըլ քաղաքական բովանդակութեամբ նկարապարզ երգ մը հրապարակեց, որուն մէջ Թոնի Պլէր կը ներկայացուի իբրեւ ձորձ Պուշի հաւատարիմ շուր:

Թերթերը նաեւ անդրադարձաւ են Լիբանանի մէջ Հայաստանի դեսպան Արեգ Յովհաննիսեանի եւ մշակոյթի նախարար Ղասսան Սալամէի հանդիպումին, որուն ընթացքին քննարկուած են Հայաստան - Լիբանան փոխյարաբերութիւններու բարելաւումի հեռանկարները:

Թերթերը լուսարձակի տակ առած են Երիտասարդութեան եւ մարմնակրթութեան նախարար Սեպուհ Յովհաննեանի մամուլին հետ ունեցած հանդիպումը, որուն ընթացքին ան ընդհանրապէս խօսած է լիբանանեան ներքին կեանքը լուրջ հարցերուն՝ բեջայինի եւ Ուլայիի հարցին մասին եւ նշած է, թէ հաւանական կառավարական փոփոխութիւն պիտի ըլլայ Բրանսաի երկիրներու համագումարէն ետք:

ՍՓԻՒՌԻ ԳՈՒՄԱՐՆԵՐՆ՝ ԸՆԴԴԷՄ ՍՓԻՒՌԻ՞

Վերջին 10ից անելի տարիների ընթացքում երկրում ընթացող քաղաքական պայթյալին Սփիւռքի այս կամ այն կերպ մասնակից դառնալու փաստը եղել ու մնում է Հայաստան-Սփիւռք յարաբերությունների առաջին նուրբ, խոցելի, դեռևս չկանոնակարգուած բնագաւառը:

Նախկին իշխանութիւնները եւ նրանց քաղաքակա- նութիւնը ձեւաւորող ուժը՝ ՀՀԾՆ տարիներ շարու- նակ իսկական խաչակրաց արշաւանք էին սկսել Սփիւռքում գործող աւանդական կուսակցութիւններին՝ Հայաստանի քաղաքական կեանքին մասնակցե- լու փորձերի դէմ, դրանք համարելով մահացու վտանգ մեր նորանկախ պետականութեան համար: Որպէս այդ փորձերի «անթոյլատրելիութիւնը» հիմ- նաւորող հիմնական փաստարկ էր բերուում նախ եւ առաջ «դրսից Ֆինանսաւորման» մեղադրանքը: Թէ՛ որքանով էին անկեղծ այդ պնդումների հեղինակնե- րը եւ անձամբ ինքը՝ Լ. Տէր Պետրոսեանը, ակնյայտ է դառնում ներկայումս՝ հերթական նախագահական ընտրութիւններին նախապատրաստուելու հանգը- ւանում:

Լ. Տէր Պետրոսեանի մասնակցութեամբ տեղի ու- նեցած լոնտոնեան յայտնի ճաշկերոյթից եւ նրա ըն- թացքում Վաչէ Մանուկեանի կողմից Ֆինանսական աջակցութեան վերաբերեալ հաստատագրումներից յետոյ, արդէն երկրորդ անգամ Միացեալ Նահանգներ է այցելում Հօփ նախագահ Ստեփան Դեմիրճեանը՝ 2003ի նախագահական ընտրապայքարի համար «անհը- րաժեշտ ծախսերը» Միացեալ Նահանգների եւ Անգլի- իայի հայ մեծահարուստների ջանքերով հայթայթե- լու նպատակով: Կարծում ենք, որ ոեւէ մէկի համար այլեւս գաղտնիք չէ, որ Սփիւռքում սկիզբ առնող փո- ղահաւաքի իրական ոգեւորողը Լ. Տէր Պետրոսեանն է: Ուստի ներկայումս հարկ է վերլուծել ժամանակին մենտորական ոճով արուած նրա յայտնի արտայայ- տութիւնները «նարինջ ուտողներին» Հայաստանի ներքաղաքական գործընթացներից հեռու պահելու անհրաժեշտութեան մասին՝ հասկանալու համար, որ դրանք ոչ թէ՛ երկրի ճակատագրով շահագրգիռ մար- դու խօսքեր էին, այլ պարզապէս՝ սեփական իշխա- նութիւնը պահպանելու մտահոգութիւն: Ներկա- յումս, երբ առկայ է ուրիշ դիմակի (կամ դիմակներ) տակ իշխանութեան վերադառնալու բուռն ցանկու- թիւնը, «նարինջ ուտողներին» ակնկալուող Ֆինան- սական միջոցները այլեւս դրսից կատարուող Ֆինան- սաւորմամբ երկրի ներքաղաքական իրավիճակը պապ- կայունացնելու փորձեր չեն, այլ պարզապէս՝ «անհը- հանգիւր նուիրատուութիւն»:

Սփիւռքի մեր հայրենակիցներին քաղաքական կարգավիճակը Հայաստանում (երկքաղաքացիու- թեան հարցը),

Նախագահական ընտրութիւններին մասնակից թեկնածուների ընտրաշաւերի Ֆինանսաւորման աշխատակարգերը թափանցիկ դարձնելու մեքա- նիզմները:

Վերջին հանգամանքը ներկայումս իրօք առնչուում է երկրի անվտանգութեան սպառնացող խնդիրնե- րի շարքին, քանի որ 3 միլիոնանոց, աղքատ Հայաս- տանում, ուր ընտրութիւններին ժամանակ փողը շատ յաճախ վճարողը դեր է խաղում, իրենց շահերը ունեն բազմաթիւ գերտէրութիւններ, որոնք համար առանձնակի բարոյագրանք չէ ներկայացնում մի քա- նի հարիւր տոյաւ թիւ տեղացուներ՝ մեզանում իշխա- նութիւնը փոխելու միջոցով գոյու բերելու համար: Ո՞վ կարող է մեզ երաշխաւորել, որ ներկայումս ընդ- դիմութեան օգտին սկսուող փողահաւաքը սահմանափակուելու է միայն Սփիւռքի մեծահա- րուստներով:

Եւ ամենատարօրինակն այն է, որ նման «առաքե- լութեան» իրականացումը տեղի է ունենում այն պայ- մաններում, երբ թուրքիայի ողջ քաղաքացիութիւնը իր երկրի համար յայտնաբերել է մի նոր առաքելու- թիւն՝ Հայաստանին ու Հայաստանցիներին Սփիւռքի ու սփիւռքահայերի ազդեցութիւնից «զատազ- րելու» գործը: Ուրեմն Սփիւռքից հայթայթուող փո- ղերով փորձ է արուում Հայաստանում ձեւաւորել մի իշխանութիւն, որը խորատուապէս է բոլոր այն իտէպլի- ները, որոնցով արուում ու գոյատեւում է Սփիւռքը: Իսկ Հայաստանի եւ Արցախի պարագայում խօսքը վե- րաբերուելու է ոչ թէ՛ իտէպլներին, այլ՝ արեամբ ձեռք բերուած ռոզին, հայրենիքին:

Սփիւռքի մեր հայրենակիցներին թողնելով սփիւռքեան առանձին մեծահարուստների սոյն «ազ- գանպատ առաքելութեան» հանդէպ վերաբերմունք ճշդելու գործը, իսկ Հայաստանի իշխանութիւններին՝ քուէներ գնելու համար հայթայթուող գումարները Հայաստանում օգտագործելու օրինակները ներքաղաքական առաքելութիւնը, բաւարարուենք միայն համոզմունք յայտնելով, որ մեր ժողովուրդը դժբից բերուելիք կասկածելի փողերով չի վաճառի այն, ին- չը ձեռք է բերել իր հազարաւոր գաւակներին արեամբ:

ՎԱՐԴԱՆ ՍԱՐԳՍԵԱՆ
«Հայոց Աշխարհ»

ՈՐՔԱՆՈ՞Վ Է ԱՆԿԵՂԾ ՀԱՅԱՍՏԱՆ-ԹՈՒՐԿԻԱ ԵՐԿԽՕՍՈՒԹԻՒՆԸ

Վերջին շրջանում գրե- թէ բոլոր մակարդակնե- րի վրայ ծաւալուող հայ-թրքական շփումնե- րը սկզբունքորէն նոր կացութիւն են ստեղծ- ծում երկու երկրների ու ժողովուրդների յարաբե- րութիւններում: Այդ կա- ցութեան հիմնական իւ- րապատկութիւնն այն է, որ Հայաստանն ու Թուրքիան մի կողմից՝ դեռեւս պատրաստ չեն վարելու անկեղծ երկխո- սութիւն, միւս կողմից՝ չեն կարող հրապարակաւ ժխտել դրա անհրաժեշ- տութիւնն ու կարեւո- րութիւնը: Պատրաստ չեն այն պատճառով, որ կողմերի դիրքորոշումնե- րի մէջ որեւէ էական փո- փոխութիւն չի արձա- նագրուել: Թուրքիան նախապայմաններ է առաջադրում, իսկ Հա- յաստանը, որը որպէս «սուրճող կողմ» իրական- անում ինքը պէտք է հաշ- տեցման պայմաններ առաջադրէր, բաւարար- ւում է «երկխոսութիւն» առանց նախապայման- ների» բանաձեւով:

Ներկայումս կողմերը չեն կարող երկխոսու- թեան մէջ չմտնել մէկմէ- կու հետ, կամ գոնէ երկ- խոսութեան պատրանք չստեղծել, որովհետեւ շրջանային ու համաշ- խարհային զարգացում- ները ուղղակի եւ անուղ- ղակի ձեւով պարտադ- րում են նրանց՝ խօսել իրար հետ եւ փնտռել եթէ ոչ հայ-թրքական կնճիղը հարթելու, ապա գոնէ մեղմելու ուղիներ ու եղանակներ: Այսօր գեր- տէրութիւններին կողմից երկու երկրների առաջ դրուող հիմնական պա- հանքը նախ եւ առաջ Հա- յաստան-թուրքիա յա- րաբերութիւնները ժա- մանակակից աշխարհին բնորոշ միջպետական յա- րաբերութիւններին նուա- ցագոյն չափանիշներին- համապատասխանեցնե- լու մէջ է՝ ուժի գոր- ծադրման կամ նրա ս պ ա ո ն ա լ ի ք ի իրացումը, ճանապարհ- ների եւ հաղորդակցու- թեան այլ ուղիների բա- ցումը եւ դեռեւս անլու- ծելի հիմնահարցերի շուրջ քաղաքակրթ երկ- խոսութեան ծաւալումը: Պահանջների այդ համա- կարգը որեւէ վտանգ չի ներկայացնում Հայաս- տանի ու հայ ժողովրդի համար եւ ըստ էութեան չի շօշափում Հայոց Յեղասպանութեան ճա- նաչման եւ Հայ ժողովրդի ոտնահարուած իրա- տուեցների վերականգն- ման խնդիրները:

Նման պայմաններում ակնյայտ է դառնում, որ հայ-թրքական երկխո- սութեան հարցում հայ դիւանագիտութեան որ- դեգրած սկզբունքներից ոչ մէկը չի հակասում ներկայ շրջանային եւ համաշխարհային գոր- ծընթացների տառին ու ոգուն: Նախապայման- ները չառաջադրելու, հայ-թրքական յարաբե- րութիւնները հայ-ազը- պէյճանական հակասու- թիւններով չպայմանա- ւորելու, Հայաստանի ու Թուրքիայի միջեւ ցամա- քային ուղիների շրջա- փակումը վերացնելու առաջարկները լինողին համարուելու են ներկայ միջազգային յարաբե- րութիւններին հիմնարար

սկզբունքներին: Փոխա- րէնը թրքական կողմը շարունակում է Հայաս- տանի հետ խօսել ուժեղի դիրքերից եւ պահանջել նրանից մոռանալ Հայոց Յեղասպանութիւնը, լու- ծել Հարաբարի հարցը՝ յօգուտ Ազգայէյճանի եւ անգամ խախտել սեփա- կան երկրի տարածքային ամբողջականութիւնը՝ Մեղրիով միջանցք տրա- մադրելով Ազգայէյճանին: Կողմերի հիմնական մտեցումների այս ակն- յայտ անհամապատաս- խանութեան պայմաննե- րում ներկայումս սկիզբ է առել մի նոր, իր բնույ- թով դարաբարդեան հա- կամարտութեան կարգ- դաւորման բանակցային գերմարաթիւն յիշեցնող հանդիպումների շարք երկու երկրների արտա- թին գործոց նախարար- ների մակարդակով: Կաս- տուժող կողմ» իրական- անում ինքը պէտք է հաշ- տեցման պայմաններ առաջադրէր, բաւարար- ւում է «երկխոսութիւն» առանց նախապայման- ների» բանաձեւով:

Չնայած երբեմն այս կամ այն կողմում հնչող մտավախութիւններին, ոչ թուրքիան եւ ոչ էլ Հայաստանը չեն փոխում հայ-թրքական երկխո- սութեան հարցում իրենց որդեգրած սկզբունքա- յին դիրքորոշումները: Այս փաստը մեզ յուշում է, որ երկու երկրների արտաքին գործոց նա- խարարների Պոլսի հան- դիպումից յետոյ Հայաս- տանի ու Թուրքիայի վրայ գործադրուող ար- տաքին ճնշումները չեն թուլանալու: Դրա մասին են վկայում ամերիկեան

պաշտօնատար անձանց, ինչպէս նաեւ շուտով Հա- յաստան ժամանող Եւրո- խորհրդի գլխաւոր քար- տուղար Վալթէր Ծվիմե- րի եւ այլ պետական ու քաղաքական գործիչների յայտարարութիւնները: Հայ-թրքական երկխո- սութեան ներկայ հանգը- ւանը ցոյց է տալիս, որ Թուրքիայի մօտ դրսեւո- րուող անկեղծութեան բացը նախ եւ առաջ մէկ ակնյայտ ու անժխտելի իրողութեան հետեւանք է: Թուրքիան յամառում է, յոյս ունենալով, որ Փոլսի-Պոլս վերջին հանդիպումից յետոյ արագօրէն ծաւալուող ղարաբաղեան հակա- մարտութեան կարգա- ւորմանն ուղղուած գործընթացները եւ Հա- յաստանում կայանալիք նախագահական ընտրու- թիւնները կը յանգեցնեն Հայաստանի ներկայ քա- ղաքա կ ա ն ու թ ե ա ն փոփոխութեանը:

Թուրքիային հարկա- ւոր է ոչ թէ՛ փոխզիջում- ների, այլ միակողմանի զիջումների պատրաստ Հայաստան եւ նա յոյս ունի Արեւմտեանի որո- շակի շրջանակների աջակցութեամբ հասնել իր նպատակին:

Ուստի, այն իրակա- նում բաւականին մեղմ եւ ակնյայտօրէն փոխզի- ջումային քաղաքակա- նութիւնը, որը ներկա- յումս որդեգրել է Հա- յաստանը 2003ից յե- տոյ էլ շարունակուելու եւ ժամանակի ընդու- թիւնը բռնելու խնդիր ու- նի: Դրանից յետոյ սպառ- ուելու են Հայաստանի հանդէպ շրջափակման քաղաքականութիւն իրականացնելու Թուր- քիայի բոլոր աղբիւրնե- րը:

ԳԵՈՐԳ ՍԱՐԳՍԵԱՆ
«Հայոց Աշխարհ»

ՂԱՐԱԲԱՂԵԱՆ ԵՒՍՆԱԽՆՂԻՐԸ ՄԻՃՏ ՊԻՏԻ ՄԱՅՑ ԵՐԱՏԱՊ

ԼԵՌՆԱՅԻՆ ՂԱՐԱԲԱՂԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹԵԱՆ ՆԱԽԱՐԱՐՆ ԱՄՓՈՓԵՑ ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ ԱՅՅԸ

Յունիսի 24ին Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապե- տութեան արտաքին գործոց նախարար Նախարար Մել- քումեանը վերջերս Միացեալ Նահանգներ կատարած իր այցի կապակցութեամբ հրաւիրեց մամուլի առու- լիս:

Ն. Մելքումեանը լրագրողներին նախ տեղեկացրեց, որ ծրագրուած էր նաեւ իր այցը Պրիւքսէլ, սակայն հիւանդութեան պատճառով չէր կարողացել մեկնել այնտեղ: Այս փաստը, սակայն, ազգայէյճանական որոշ լրատուամիջոցներ խեղաթիւրելով՝ մեկնաբանել են, թէ իր Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետութեան արտաքին գործերի նախարարը պաշտօնական մեր- ժում էր ստացել:

Իսկ ամերիկեան հանդիպումները նա գնահատեց իրեւ խիստ օգտակար: Նախարարի խօսքերով, Միաց- եալ Նահանգներ կատարած այցը մի քանի նպա- տակ ունէր: Մասնաւորապէս համապատասխան կա- ուրցներում հետաքրքրուել է Ղարաբաղին տրուելիք Ֆինանսական օգնութիւնները շարունակման հե- ունակարներով: Ն. Մելքումեանը գոհունակութեամբ նշեց, որ արդէն Սեպտեմբերին նախատեսուած գու- մարից 4 միլիոն տոլար կը փոխանցուի Լեռնային Ղա- րաբաղի Հանրապետութիւնում գործող համապա- տասխան միջազգային կազմակերպութիւններին: Օգ- նութիւնները յատկացման այդ գործընթացը կը շա- րունակուի ու կ'աւարտուի տարեկան շրջանակներին, որից յետոյ պիտի սկսուի Ֆինանսական օժանդակութիւններին նոր փուլը:

Միացեալ Նահանգներում Ն. Մելքումեանը հանդի- պել էր նաեւ Մինսքի խմբի համանախագահ Ռ. Փերի- նայի եւ նրա գրասենեակի աշխատակիցների հետ, որ- քը քննարկուել էին ղարաբաղեան հիմնախնդրի լուծման հետ կապուած հարցեր՝ վերստին փաստե- լով այս առնչութեամբ ամերիկեան կողմի դիրքորո- շումը: Ե՛ւ Ֆինանսական աջակցութեան, ե՛ւ Միաց- եալ Նահանգների խաղաղամտ մտեցումների խորա- պատկերի վրայ նախարարն անհետակար գտաւ հիմ- նախնդիր ռազմական ճանապարհով լուծելու Ազըր- պէյճանի նկատմամբ, որովհետեւ Ազգայէյճանն այս պարագայում աջակցութիւն ստանալու որեւէ հետանկար չունի:

907րդ ուղղման վերաբերեալ նախարարը նշեց, որ, ըստ իր դիտարկումների, մէկամեայ ժամկէտը լրա- նալուց յետոյ Միացեալ Նահանգների Քոնկրէսը կ'ու- սուումասիրի զրա հետեւանքները եւ անհրաժեշտ հե- տեւութիւններ կ'անի հետագայ մտեցումների հա- մար:

Ն. Մելքումեանը հանդիպումներ է ունեցել ամե- րիկահայ համայնքներում: Կարեւորուել է Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետութեան հայ գործարարների ներդրումները ծաւալը ընդարձակելու անհրաժեշ- տութիւնը: Այս առումով նա յոյս յայտնեց, որ Սփիւռքն ընդհանրապէս կը շարունակի աջակցել Ար- ցախի բոլոր խնդիրներին լուծմանը:

Շրջանում կայունութիւն ու խաղաղութիւն հաս- տատելու համար հիմնական գործոնը եղել է մնում է Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետութեան անկա- խութեան միջազգային ճանաչումը, աւելացրեց նա- խարարը: Այս առումով շատ կարեւոր են վտահու- թեան միջոցառումները, որոնց ակնյայտօրէն դէմ է Ազըր- պէյճանի՝ երկարատեւ խաղաղութեանը պատրաստ չլինելու մասին:

Նախարարը պատասխանեց նաեւ լրագրողների հարցերին: Դրանք տարբերութիւն էին: Օրինակ, ի՞նչպէս է վերաբերուում Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետու- թեան արտաքին գործերի նախարարութեան ղեկա- վարը վերջերս Ալիբեի արած յայտարարութեանը Մեղրի վերաբերեալ: Ն. Մելքումեանն այս առնչու- թեամբ վկայաբերեց Լեռնային Ղարաբաղի Հանրա- պետութեան նախագահ Ա. Ղուկասեանի խօսքերը, թէ Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետութիւնը երբեք չի համաձայն Հայաստանի տարածքի հաշուին որե- ՛ւէ հարց լուծելու:

Մէկ այլ հարցի, թէ Արեւելեան թիմորի օրինակը կարո՞ղ է նախադէպ դառնալ ղարաբաղեան հիմ- նախնդրի վերջնական լուծման համար, Ն. Մելքումե- անը նշեց, որ գոյութիւն չունեն քարացած համա- կարգեր, ամէն մի հարց ունի իր ներքին զարգացման ուժակները: Եւ հէնց այս փաստը վկայում է Ազըր- պէյճանի՝ երկարատեւ խաղաղութեանը պատրաստ չլինելու մասին:

«Ազգ»ի թղթակցի հարցն էր՝ արդե՞ք Հայաստա- նում եւ Ազրպէյճանում 2003 թուական նախագա- հական ընտրութիւններն առժամանակ երկրորդ դիմ- չե՞ն մղի ղարաբաղեան բանակցութիւնները կամ չե՞ն ողջարեցնի գործընթացը: Ն. Մելքումեանը չբացա- դեց զրա հնարաւորութիւնը, մասնաւոր իր ընտրու- թիւններին պատրաստուելու ու դրանց անցկացումը տեւական ժամանակ կը խնց (գարնանը) Հայաստա- նի Հանրապետութիւնում եւ աշնանը՝ Ազրպէյճա- նում): Անշուշտ երկու հանրապետութիւններին նա- խագահներն առաւել ուշադրութիւն կը յատկացնեն ընտրութիւններին, սակայն դրանք, նախարարի խօս- քերով, կտրուկ չեն անդադառնալ կարգաւորման ընթացքի վրայ: Նա յոյս յայտնեց, որ ընտրութիւն- ների ողջ ժամանակաշրջանում ղարաբաղեան խնդիրը կը պահպանի իր հրատապութիւնը՝ պահպա- նելով նաեւ կարգաւորմանն ուղղուած՝ մինչ այդ միջ- նորդական ջանքերով ու բանակցութիւններով ձեռք բերուած դրականը:

«ԱԶԳ»

**ՀԱՅ ՄԻՃՏ. Փ. ԵՒ Է. ԹՈՐՈՍԵԱՆ
ՄԻՃՆԱԿԱՐԳ ՎԱՐՄԱՐԱՆ**
**2002-2003 ՏԱՐԵՐՁԱՆԻ
ԱՐՁԱՆԱԳՐՈՒԹԻՒՆ**
Հայ Աւետ. Թորոսեան վարժարանը արդէն սկսած է յաջորդ տարեշրջանի նախնական արձանագրու- թիւնը ներկայ աշակերտներուն համար, եւ այդ կ'եր- կարի մինչեւ Յուլիս 30:
Նորեկ աշակերտներուն արձանագրութիւնը պի- տի կատարուի Յուլիս ամսուան ընթացքին ամէն օր ժամը 9:00 12:00, բացի Շաբաթ եւ Կիրակի օրե- րէն:
Վերամուտին, արձանագրութիւնը կ'ամբողջանայ Սեպտեմբեր 16 27, հին եւ նոր աշակերտներու հա- մար:
Նորեկ աշակերտներ ներկայացնելու են.
Նախորդ տարուան վիճակացոյցը
Նախորդ տարուան աշակերտին պետական թիւը, վաւերացուած
Երկու լուսանկար
Անձնաթուղթի լուսապատճն
Բարի վարուց վկայագիր նախորդ վարժարա- նէն
Բողոք դասարան կ'ընդունուի երկու տարեկան ինը ամսու երեխաներ: Գիրքերու եւ համագրքատու- թիւնը վաճառքը տեղի կ'ունենայ Սեպտեմբեր 16 27:
Վերամուտի թուական Պրեզի 16 Սեպտեմբեր 1- 8 կարգեր - 30 Սեպտեմբեր
Սանկապարտեղ - 2 Նոյտեմբեր

ՏԱՐԵՐԱՐՁԻ ԼԱՒԱԳՈՅՆ ՆՈՒԷՐԸ
**ԱՅՍ ԱՄՍԻ ՅԱՏՈՒԿ ԳԻՆ
ԲՈՒՐՈՒ ԱՏԱՌԿ ՍԿՈՂ ԱՆՈՒՆԵՐՈՒՆ.**
**ԿԵՍ ԺԱՄՆՈՅ VIDEO CLIPՆԵՐ ԱՆՁԻՆ
ԱՆՈՒՆՈՎ, ՄԱԿԱՆՈՒՆՈՎ ԵՒ
ԸՆՏԱՆԵԿԱՆ ԿՎԱՐԵՐՈՒՄ**
Դիմել՝ ԱՐԱ ԷԷԷԷԷԱՆ ՀԱՍՏ.
Ըն. 01 / 261696, 03 / 250518

Միջազգային Քաղաքական Կեանք

ԹՈՒՐԲԻԱ ՍԱՀՄԱՆԱԿԻՑՆԵՐԷՆ ՄԻԱՅՆ ՍՊԱՍԵԼԻՔ ՈՒՆԻ

Իրաքի հանդէպ ամերիկեան հաւանական գործողութիւն մը մեծապէս կը ստահողէ այս շրջանի անոր ամէնէն մօտիկ դաշնակիցը՝ Թուրքիան:

Ընդհանրապէս իրաքի իշխանութեան դէմ ուղղուած հարուածի մը կողմնակից, Թուրքիա սակայն մտահոգէ իրաքի հիւսիսային շրջանին մէջ քրտական անկախ պետութիւն կամ միաւոր ստեղծելու հաւանականութեամբ, որովհետեւ այս պարագային պիտի գրկուի Մուսուլի եւ Քերքուկի քարտէզին տիրանալու կարելիութենէն: Թուրքիա միշտ փայփայած է այս երազը եւ յատկապէս Թուրքիայի քաղաքացիական պատերազմի ժամանակահատիկներուն ընթացքին: 2000ի վերջին ամիսներէն ի վեր նկատելի թափ ստացած էր երկու երկիրներու պատերազմութիւններուն փոխարէն արդարեւ այս օրերէն սկսեցին թուրքական զորքերը շարունակելու իրաքի հիւսիսային շրջանները: 11 Սեպտեմբերի ահաբեկչութենէն ետք, մերթ ընդմերթ կը խօսուի իրաքի իշխանութիւնը փոխելու համար ուղղակի գործողութեան մը անխուսափելիութեան մասին: Վերջերս, թրքական ադրբեյջան կը յայտնեն, որ հիւսիսային իրաքի երկու գլխաւոր քիւրտ ղեկավարները՝ Պարզանի եւ Թալապի, Պաշտինի մէջ համաձայն գտնուած են նման գործողութեան մը ակնկէցելու, պայմանով որ Քերքուք մաս կազմէ ստեղծուելիք քրտական անկախ միաւորին: Այս տեղեկութիւնները գործի լծեցին Թուրքիան, որուն նախագահը 17 Յունիսին իրան մեկնեցաւ: Նախագահ Մոհամմէտ իսթիֆի հետ հանդիպում ունենալով, նեմտէթ Սեզէր յայտնեց, որ Թուրքիա դէմ է իրաքի մասնատման եւ քրտական պետութեան մը ստեղծումին: Այս գետնի վրայ իրան համաձայն է Թուրքիայի:

Հայեցողութիւնը նոր մարտադրական կը բարձրացնէ այս երկիրներուն յարաբերութիւնները, որոնք կը յատկապէս կը յարաբերուին իրենց զինուորական կարողութիւններուն հետ: Սուրիա կը իրաքի պարագային կը խոստանայ իր զինուորական կարողութիւնները օգտագործելու իրաքի հիւսիսային շրջանները: Սուրիա կը իրաքի պարագային կը խոստանայ իր զինուորական կարողութիւնները օգտագործելու իրաքի հիւսիսային շրջանները:

Սուրիա կը իրաքի պարագային կը խոստանայ իր զինուորական կարողութիւնները օգտագործելու իրաքի հիւսիսային շրջանները: Սուրիա կը իրաքի պարագային կը խոստանայ իր զինուորական կարողութիւնները օգտագործելու իրաքի հիւսիսային շրջանները:

Սուրիա կը իրաքի պարագային կը խոստանայ իր զինուորական կարողութիւնները օգտագործելու իրաքի հիւսիսային շրջանները: Սուրիա կը իրաքի պարագային կը խոստանայ իր զինուորական կարողութիւնները օգտագործելու իրաքի հիւսիսային շրջանները:

Սուրիա կը իրաքի պարագային կը խոստանայ իր զինուորական կարողութիւնները օգտագործելու իրաքի հիւսիսային շրջանները:

Սուրիա կը իրաքի պարագային կը խոստանայ իր զինուորական կարողութիւնները օգտագործելու իրաքի հիւսիսային շրջանները:

Սուրիա կը իրաքի պարագային կը խոստանայ իր զինուորական կարողութիւնները օգտագործելու իրաքի հիւսիսային շրջանները:

Սուրիա կը իրաքի պարագային կը խոստանայ իր զինուորական կարողութիւնները օգտագործելու իրաքի հիւսիսային շրջանները:

ԱՅՂԱՆԻՍՏԱՆԻ ՄԷՋ ՍՏԱՆՁՆԱԾ ԻՐ ԴԵՐՈՎ ԹՈՒՐԲԻԱ Կ'ՈՒՋԷ ԲԱՐԵԼԱԻԵԼ ԻՐ ԴԻՄԱԳԻԾԸ

Մինչ Համիտ Քարգայ պաշտօնապէս կը ստանձնէ իր պարտականութիւնները, իբրեւ Աֆղանիստանի աւանդական նախագահը, աւելի լուռ, բայց կարեւոր փոփոխութիւն մը տեղի կ'ունենար երկրի ապահովական համակարգին մէջ: Օթալի միակ իսլամ պետութիւնը՝ Թուրքիան կը ստանձնէ Միջազգային Ապահովութեան Օժանդակ Ուժին (ԻՍԱԿ) ղեկավարութիւնը: Բրիտանիան, որ այդ ուժը ղեկավարած էր Դեկտեմբերէն ի վեր, կը յայտարարէ իր ուժերը ետ քաշելու իր որոշումը: Թուրք պաշտօնատարներ թրքական դրօշը կը պարզեն Քապուլի մէջ եւ այդ ձեւով հիմը կը դնեն նոր գործունէութեան մը, որ Թուրքիոյ բերաւ շրջանային դերակատարութեան ամրապնդում եւ ամերիկեան զինուորական օժանդակութիւն:

Թրքական ուժեր Քապուլի մէջ

Միջազգային ուժը, որ կը ծառայէ իբրեւ ամերիկեան առաջնորդութեամբ հակահարկչական դաշնակցութեան խաղաղարար առաքելութեան, կը բաղկանայ չորս քաղաքացիական զինուորներէ՝ տարածուած մարտաքաղաք Քապուլի մէջ եւ շուրջը: Մայիսի վերջը եւ Յունիսի սկիզբը Թուրքիա 279 զինուոր զրկեց Քապուլի՝ զոն գտնուող իր զինուորներուն ընդհանուր թիւը հասցնելով 1400ի: Այսպիսով Թուրքիա եղաւ օտար ուժերուն մէջ մեծագոյն ներդրումը կատարողը: Ան նաեւ տրամադրեց 36 փոխադրականներ առաջնորդել շտապ օգնութեան ինքնաշարժներ եւ զինուորական սարքեր: Թուրքիոյ հրամանատարութիւնը ողջունող արարողութեան մը ընթացքին Քարգայ յայտարարեց, որ իր ժողովուրդը «ապահով կը զգայ» նոր ղեկավարութեամբ:

Թուրքիա որոշ ապահովութիւն ներշնչած է իր նոր պարտականութեամբ: Յունիսի սկիզբը Անգարայի մէջ տեղի ունեցած հանդիսութեան մը ընթացքին Թուրքիոյ սպայակոյտի պետ Հիւսէյն Քիլիճը շնորհակալութիւններ արտայայտեց իր զինուորական սարքեր, ինքնաշարժներ արտադրողներին: Միացեալ Նահանգները Թուրքիոյ տրամադրութեան տակ զրին արդիական սարքեր, ինքնաշարժներ արտադրողներին փոխադրող օգնականը, յաջողեցնելու համար Թուրքիոյ յանձնառուութիւնը:

Անգարայի մէջ տեղի ունեցած այդ հանդիսութեան ընթացքին Քիլիճը շնորհակալութիւններ արտայայտեց իր զինուորական սարքեր, ինքնաշարժներ արտադրողներին փոխադրող օգնականը, յաջողեցնելու համար Թուրքիոյ յանձնառուութիւնը:

Սուրիա կը իրաքի պարագային կը խոստանայ իր զինուորական կարողութիւնները օգտագործելու իրաքի հիւսիսային շրջանները:

Սուրիա կը իրաքի պարագային կը խոստանայ իր զինուորական կարողութիւնները օգտագործելու իրաքի հիւսիսային շրջանները:

Սուրիա կը իրաքի պարագային կը խոստանայ իր զինուորական կարողութիւնները օգտագործելու իրաքի հիւսիսային շրջանները:

Սուրիա կը իրաքի պարագային կը խոստանայ իր զինուորական կարողութիւնները օգտագործելու իրաքի հիւսիսային շրջանները:

Սուրիա կը իրաքի պարագային կը խոստանայ իր զինուորական կարողութիւնները օգտագործելու իրաքի հիւսիսային շրջանները:

Սուրիա կը իրաքի պարագային կը խոստանայ իր զինուորական կարողութիւնները օգտագործելու իրաքի հիւսիսային շրջանները:

ՍԵՒՆՈՒԹ ՔԱՍԻՔ

«Նուրեմբերգ»

Շար.ը՝ էջ 8

Մ. ՆԱՀԱՆՂՆԵՐՈՒ ՄԵՋ 63 ԹՈՒՐԲԻՔԻ ԶԵՐԱՍԵՐԱԼՈՒԹՅԱՆ ՍԵՂՏԱՐԵՐ 11ԷՆ ԵՏՔ

Թուրքիոյ արտաքին գործոց նախարար Իսմայիլ ձեմ վերջերս խորհրդարանին մէջ արտայայտուած է Սեպտեմբեր 11ի դեպքերէն ետք Միացեալ Նահանգներու մէջ ձեռքարկուած թուրքերու մասին: Ան յայտնած է, թէ վերոյիշեալ թուականէն ետք Միացեալ Նահանգներու մէջ ձեռքարկուած են 1200 օտար քաղաքացիներ, որոնց կարգին՝ 63 թուրքեր: ձեմ ըսած է, թէ ամերիկեան իշխանութիւնները ձեռքարկուած թուրքերուն համաձայն ընտրեցին կատարելի՝ երկրէն հեռացնելու կամ երաշխաւորագիծով ազատ արձակուելու: Ինչ կը վերաբերի թուրք բանտարկեալներուն, ձեմ ըսած է, թէ անոնցմէ 6 հոգի կը մնայ բանտարկուած, իսկ 3 հոգի մեքոմ է երկրէն հեռացնելու վիճակը: «Գահանջած, որ այդ վիճակը վերատեսուեան ենթարկուի:

ԹՈՒՐԲԻՈՅ ՇՈՒՐՋ

Ազրպէյճանի նախագահ Հալալ Սաֆարով վերջերս շքանշանով մը պատուեց Թուրքիոյ սպայակոյտի պետ գործարար Հիւսէյն Քիլիճը: Թուրքիոյ եւ Ազրպէյճանի միջեւ բարեկամական յարաբերութիւններուն եւ համագործակցութեան անոր բերած նպաստին համար:

ԻՍՐԱԵԼԻ ԿԸ ՄՏԱԾԷ ՁՆՁԵԼ ԹՈՒՐԲԻՈՅ ՀԵՏ ՋՈՒՐԻ ԻՐ ՀԱՄԱՅՆՆԵՐՈՒԹՅԱՆ

Միջազգային լրատու գործակալութիւններու համաձայն, Իսրայէլի ելեմուտքի նախարարութիւնը կ'ուզէ Թուրքիայէն շուրջ 600 հազար արաբներու արտադրանքները: Թուրքիոյ համաձայն, տարուան առաջին 6 ամիսներուն Թուրքիա Տանիկիստանին տուած է 70 հազար արաբներու տուարի օժանդակութիւն: Ան օգնած է նաեւ երաշտի տառապող Վրաստանին, նախ 200 հազար արաբներու տուարի տրամադրելով եւ պապ, Վրաստանը հարուածած երկրաշարժէն ետք, յաւելեալ 100 հազար արաբներու տուարի նուիրելով:

ԹՈՒՐԲԻԱ 680 ՀԱՋԱՐ ՏՈՒՐԻՍՏԱՐԻ ՄԱՐԿԱՍԵՐԱԿԱՆ ՕԺԱՆԴԱԿՈՒԹՅՆԵՐ ԿԸ ՏՐԱՄԱԳՐԷ

«Թուրքի Տէյիլ Նիւուզ» թերթը վերջերս տեղեկացուց, որ Թուրքիա աւելի քան 680 հազար արաբներու տուարի մարդասիրական օժանդակութիւններ տրամադրած է գաղութները կատարելու: Թերթին համաձայն, տարուան առաջին 6 ամիսներուն Թուրքիա Տանիկիստանին տուած է 70 հազար արաբներու տուարի օժանդակութիւն: Ան օգնած է նաեւ երաշտի տառապող Վրաստանին, նախ 200 հազար արաբներու տուարի տրամադրելով եւ պապ, Վրաստանը հարուածած երկրաշարժէն ետք, յաւելեալ 100 հազար արաբներու տուարի նուիրելով:

Մ. ՄԵՐՏԻՆԵԱՆԸ

Հասան Թուրքմանի, իր կարգին, Թուրքիան «բարեկամ» նկատելով, նեց, որ Սուրիա կարեւորութիւն կ'ընծայէ այս երկիրին հետ յարաբերութիւններու զարգացման: Սուրիա կը իրաքի պարագային կը խոստանայ իր զինուորական կարողութիւնները օգտագործելու իրաքի հիւսիսային շրջանները: Սուրիա կը իրաքի պարագային կը խոստանայ իր զինուորական կարողութիւնները օգտագործելու իրաքի հիւսիսային շրջանները:

Սուրիա կը իրաքի պարագային կը խոստանայ իր զինուորական կարողութիւնները օգտագործելու իրաքի հիւսիսային շրջանները: Սուրիա կը իրաքի պարագային կը խոստանայ իր զինուորական կարողութիւնները օգտագործելու իրաքի հիւսիսային շրջանները:

Սուրիա կը իրաքի պարագային կը խոստանայ իր զինուորական կարողութիւնները օգտագործելու իրաքի հիւսիսային շրջանները: Սուրիա կը իրաքի պարագային կը խոստանայ իր զինուորական կարողութիւնները օգտագործելու իրաքի հիւսիսային շրջանները:

Շար.ը՝ էջ 8

ՀԱՅ ՄԵԾ ԳԵՐԴԱՍՏԱՆՆԵՐ

Կիւլլայէնկեան գերդաստանին գերակատարութիւնը հայ կեանքին մէջ շեշտուեցաւ Սերովրէ եւ Սարգիս եղբայրներու զաւակներուն օրով: անոնցմէ Գալուստ գերդաստանին պարծանքը եղաւ եւ միջազգային չափանիշով հեղինակութիւն դարձաւ:

ՊԱՏՐԻԿ ԿԻՒԼՊԵՆԿԵԱՆ

Ազգային գործիչ եւ բարերար Պատրիկ Կիւլլայէնկեան, անդրանիկ զաւակը Սերովրէ Կիւլլայէնկեանի, ծնած է 1858 Ապրիլին, Թալաս: Նախակրթութիւնը ծննդավայրին մէջ ստանալէ ետք, ան ընտանիքին հետ փոխադրուեցաւ Պոլիս, ուր հայրն ու հորեղբայրը առեւտրական գործունէութեան ձեռնարկած էին:

Պոլիս հաստատուելէն ետք ան յաճախեց իր սպառնալի Շահնազարեան վարժարանը, ապա՝ Ռոպէրթ քոլէճ: Դպրոցը աւարտելէն ետք ան Կիւլլայէնկեան առեւտրական տան մէջ աշխատանքի մտաւ: 1883ին Կեսարիայէն ազգային երեսփոխան ընտրուեցաւ, բայց նոյն տարին ալ հրաժարեցաւ: Երբ հայրը՝ Սերովրէ մահացաւ 1886ին, Պատրիկ իր կրտսեր եղբայրներուն եւ հորեղբոր հետ ստանձնեց առեւտրական տան ղեկավարութիւնը: Այս ժամանակ տակաւին Պոլսոյ Ազգային հիւանդանոցի վերաշինութեան աշխատանքները չէին աւարտած, եւ Քաղաքական ժողովը նոյն տարին՝ 1886ին զինք իր հօր յաջորդ նշանակեց՝ իրրեւ հոգաբարձու: 1891ին վերընտրուեցաւ եւ մինչեւ 1894 փետրուար վարեց հոգաբարձուի պաշտօնը: 17 Սեպտեմբեր 1887ին ան Քաղաքական ժողովի անդամ ընտրուեցաւ, իսկ նոյն տարուան Դեկտեմբերին՝ Զէյթունի Ազգային հրկիզեան հաստատութեանց յանձնաժողովի ատենապետ:

Երուսաղէմի Յարուսթիան վարժարանի խնդրանքին ընդառնելով՝ Ս. Փրկիչ անձր վերանորոգութեան համար 1889ին ան նուիրատուութիւն կատարեց եւ հանգանակութեան արդիւնաւորման մէջ մեծ դեր ունեցաւ:

Կիւլլայէնկեան տուրք, ընդարձակելով իր գործունէութեան դաշտը, 1890ին մասնաճիւղեր հաստատեց նաեւ Լոնտոնի եւ Նիւ Եորքի մէջ: Օսմանական պետութեան տնտեսական տագնապներուն պատճառով եւ համիտեան 1895-1896ի ջարդերէն ետք, երբ երկիրը այլեւս անապահով կը նկատուէր հայութեան համար, Կիւլլայէնկեաններ աստիճանաբար իրենց գործունէութիւնը սահմանափակեցին Թուրքիոյ մէջ եւ իրենց դրամագլուխին մեծ մասը արտասահման փոխադրեցին:

Մտնելէս արք. Իզմիրեան երբ 1896 Յուլիան հրաժարեցաւ պատրիարքութենէն, Բ. Դուռը ընտրեց առժամեայ Նառն ժողով մը, որուն մէջ վաճառական դասէն անդամ նշանակուեցաւ Պատրիկ Կիւլլայէնկեան: Նոյն տարուան Նոյեմբերին Մաղաթի արք. Օրմանեան պատրիարք ընտրուեցաւ: Ազգային հիւանդանոցին տագնապը լուծելու համար Մաղաթի արքան զինք Պատրիկ Կիւլլայէնկեանի՝ անձնակազմ անդամ գրասենեակը երթալով: Պատրիկ ընդառնեց պատրիարքին՝ ստանձնելով հիւանդանոցին հոգաբարձութեան առեւտրականութիւնը: Այնուհետեւ ան կառուցել տուաւ հիւանդանոցին մէկ բաժինը, որ իր անունով կոչուեցաւ Կիւլլայէնկեան: Ան տեւական կերպով նիւթական եւ բարոյական լայն ավակցութիւն տրամադրեց հիւանդանոցին:

Պատրիկ Կիւլլայէնկեան 1898ին մաս կազմեց Կարնոյ Մանասարեան վարժարանի խնամակալութեան՝ ստանձնելով գանձապետի պաշտօնը: պարտականութիւն մը, զոր վրեց մինչեւ 1905: Նոյն տարիներուն ան մաս կազմեց նաեւ Արմաշի դպրոցանոցի հոգաբարձութեան: Պատրիկ Կիւլլայէնկեան այնուհետեւ Ամերի-

կա փոխադրուեցաւ եւ Նիւ Եորքի մէջ բնակութիւն հաստատեց: Կինը՝ Վերթին (ծնեալ՝ Մանուկեան) արդէն մահացած էր 25 Յունուար 1903ին, եւ հետագային, ի յիշատակ անոր, Հայկազի մէջ մայրանոց-հիւանդանոց մը շինել տուաւ: Սերովրէ Զարմայր որդին 1918ին Նիւ Եորքի մէջ իր հորեղբոր՝ Կիւլլայի հետ զոհ գնաց անարգ ոճիրի մը:

Բարգէն եպս. Կիւլլայէնկեանի առաջարկին ընդառնելով՝ Պատրիկ Կիւլլայէնկեան 1925ին յանձն առաւ Երուսաղէմի Ս. Յակոբայ վանքին ընծայարանին ծախսերը: Բարգէն եպս. Կիւլլայէնկեանի առաջարկին ընդառնելով՝ Պատրիկ Կիւլլայէնկեան 1925ին յանձն առաւ Երուսաղէմի Ս. Յակոբայ վանքին ընծայարանին ծախսերը: Բարգէն եպս. Կիւլլայէնկեանի առաջարկին ընդառնելով՝ Պատրիկ Կիւլլայէնկեան 1925ին յանձն առաւ Երուսաղէմի Ս. Յակոբայ վանքին ընծայարանին ծախսերը:

Մեծ Եղեռնէն ետք Կեսարիա հաւաքուած էին ջարդերէն ճողողարած հայեր, իսկ մեծ թիւով որբեր Ս. Կարապետի վանքին մէջ պատսպարուած էին: Այդ օրերուն Պատրիկ Կիւլլայէնկեան Նիւ Եորքի Կե-

կերութեան (որ յետոյ վերակոչուեցաւ Կեսարիոյ վերաշինական միութիւն) նախագահութիւնը ստանձնեց եւ լայն օժանդակութիւններ ուղարկեց կարօտեայններուն: Երբ 1928ին Կեսարիա գտնուող 161 որբեր Բարեգործական ջանքերով Պէյրութ՝ Քելէկեան-Սիսուան որրանոցը փոխադրուեցան, ան իր եղբոր՝ Յարուսթիանի հետ յանձն առաւ վեց տարուան համար երկու հազար տոյար վճարել որբերու հոգատարութեան համար:

Պատրիկ Կիւլլայէնկեան օժանդակութիւն տրամադրեց նաեւ Հայ Կրթական Հիմնարկութեան իր մեկնատնութեամբ լոյս տեսան խրոմեան Հայրիկի ամբողջական երկերը: Ան նաեւ կրթաթոշակներ յատկացուց համայնարանական ուսանողներու: Մահացաւ 12 Յունիս 1930ին, Նիւ Եորք:

Պատրիկ Կիւլլայէնկեան չորս գաւակ ունէր՝ Ներսէս, Սերովրէ, Հեմիլիէ եւ Շուշան:

ՅՈՒՆԻՍԵՄ, ԿԻՒԼՊԵՆԿԵԱՆ ԵՒ ՅԱՐՈՒԹԻՒՆ ԿԻՒԼՊԵՆԿԵԱՆՆԵՐ

Կիւլլայէնկեան գերդաստանի անուանի դէմքերէն յիշենք Պատրիկ Կիւլլայէնկեանի եղբայրները:

Յովհաննէս Կիւլլայէնկեան բնակութիւն հաստատած է Պոլիս՝ Գաղաթի մը: ան մահացաւ 1894 Յունուարին, երկրաստոր տարիքին, եւ թաղուեցաւ Ազգային հիւանդանոցի պարտէզին մէջ գտնուող Կիւլլայէնկեաններու ընտանեկան դամբարանին մէջ: Կինը՝ Արաքսի (ծնած՝ 1871ին) դուստրու էր դատական նախարարութեան խորհրդակցան Կիւլլայէնկեան վաճառականի: ան հմուտ էր Ֆրանսական գրականութեան եւ ժամանակ մը սուլթան Համիտի կանանոցին թարգման նշանակուեցաւ: Դպրոցակէր Տիւրքաց ընկերութեան մէջ գործող դերակատարութիւն ստանձնեց: Մահացաւ ամուսնոյն մահէն ամիս մը ետք՝ 16 Փետրուար 1894ին:

ԳԱԼՈՒՍ ԿԻՒԼՊԵՆԿԵԱՆ ՀԻՄՆԱՐԿՈՒԹԻՒՆԸ

Գալուստ Կիւլլայէնկեանի կտակին համաձայն, 1956ին Լիզպոնի մէջ հիմնուեցաւ աշխարհի ամենէն մեծ եւ կարեւոր կառույցներէն՝ Գալուստ Կիւլլայէնկեան Հիմնարկութիւնը, նպատակ ունենալով նպաստել բարեգործութեան, առողջապահութեան, արուեստներու, կրթութեան եւ գիտութեան զարգացման, Փորթուալի եւ այլ երկիրներու մէջ: Փորթուալի կառավարութեան 18 Յուլիս 1956ի հրամանագրով հիմնարկութիւնը կը նկատուի փորթուալի կառավարութեան հաստատութիւն, օժտուած է իրաւաբանական անձի իրաւունքով եւ արտօնութիւն ունի պատուիրակութիւններ, յանձնարարութիւն կամ գրասենեակներ ունենալ այլ երկիրներու մէջ: Հիմնարկութեան Լիզպոնի կեդրոնատեղի 25 հազար քառ. մէթր տարածութիւն ունի, ուր կը գտնուի կեդրոնական գրասենեակները, Գալուստ Կիւլլայէնկեան Թանգարանը (ուր պահուած են բարերարի պատկանած աւելի քան երեք հազար

հաշուող արուեստի գործերը), Արդիական արուեստի, ինչպէս նաեւ մշակութային գործունէութեան կեդրոնները: Հիմնարկութիւնը ունի նաեւ նուազաթիւմ, երգչախումբ ու պալիւ ընկերութիւն, իսկ փորթուալի կառավարութեան Օիրաս քաղաքին մէջ կը գործէ Գիտութեան Կիւլլայէնկեան Կանոնը, որ իր առանձին համալիրը ունի:

Հիմնարկութիւնը կեդրոնատեղի եւ ներկայացուցիչ ունի Լոնտոնի մէջ, իսկ Փարիզի մէջ՝ մշակութային կեդրոն մը:

Հիմնարկութիւնը կը ղեկավարուի մեծամասնութեամբ փորթուալցիներէ: Անոր մարդասիրական, կրթական ու մշակութային գործունէութեան ծիրը տարածուած է Փորթուալի եւ աշխարհի չորս ծագերուն, եւ աւելի քան եօթնասուն երկիրներ կ'օգտուի հիմնարկութեան նպատակներէ: Անոր գործունէութեան մէջ առանձնապէս կը դեր ունի Հայկական Համայնքներու Մտառութեան բաժանմունքը:

ԿԻՒԼՊԵՆԿԵԱՆՆԵՐԸ՝ ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ ԶԱՓԱՆԻՇՈՎ ԵՐԵՒԵԼԻ ԳԵՐԴԱՍՏԱՆ

Գալուստ Կիւլլայէնկեան

Կիւլլայի Կիւլլայէնկեան ծնած է 1868ին, Կեսարիա, ժամանակ մը բնակութիւն հաստատեց Գաղաթի մը, յետոյ Ամերիկա փոխադրուելով՝ բնակութիւն հաստատեց Նիւ Եորքի մէջ, ուր 1918ին իր եղբոր՝ Պատրիկի զաւակին՝ Սերովրէի հետ զոհ գնաց ոճիրի մը:

Յարուսթիան Կիւլլայէնկեան ծնած է 1871ին, Սկիւտար: Նախակրթութիւնը Գաղաթի մէջ ստանալէ ետք շրջանակար եղաւ Ռոպէրթ քոլէճէն, որմէ ետք առեւտրական ասպարէզ նետուեցաւ, յետոյ փոխադրուեցաւ Ամերիկա, ուր զբաղեցաւ գորգի վաճառականութեամբ: Երկար տարիներ պատուակալ նախագահը եղաւ Կեսարիոյ վերաշինական միութեան, ինչպէս նաեւ գործօս անդամ՝ Բարեգործական միութեան: Մահացաւ 1947ին:

Յարուսթիան Կիւլլայէնկեանի զաւակներն են՝ Երուսաղէ, Վերթին, Արաքսի եւ Սոնիա:

ԳԱԼՈՒՍ ԿԻՒԼՊԵՆԿԵԱՆ

Կիւլլայէնկեան գերդաստանի համաշխարհային չափանիշով ամէնէն ականաւոր դէմքը դարձաւ Սարգիս եւ Տիրուհի Կիւլլայէնկեաններուն զաւակը՝ Գալուստ: Ան ծնած է 23 Մարտ 1869ին, Սկիւտարի Սելամազ թաղը: Ծնողքը 1880էն առաջ Գաղաթի կ'օգտուէր ըլլալով՝ ան իր նախակրթութիւնը ստացաւ տեղւոյն Արամեան-Ունեան դպրոցին մէջ եւ ապա ուսումը շարունակեց Սուրբ Յովսէփ (Սէն ժոզէֆ) Ֆրանսական վարժարանին մէջ: Ֆրանսերէնը կատարելագործելու նպատակով ճամբորդեց Մարսէյ, ուրկէ մեկնեցաւ Լոնտոն եւ Քինկլ քոլէճէն 1887ին վկայուեցաւ իրրեւ ճարտարագէտ՝ «Առաջին» պատուանիշով:

Հօր Սարգիսի հետ 1888ին մեկնեցաւ Մանչեսթըր, Կիւլլայէնկեան առեւտրական տան գործերով: այդ օրերուն ան մեծապէս հետաքրքրուեցաւ քարիւղի գործով, ինչպէս նաեւ գորգի առեւտրով, նախատեսելով անոնց ապագայ զարգացումը: Այս նպատակով ան 1890ին մեկնեցաւ Կովկաս եւ ժամանակ մը մնաց Պաքու, ուր ուսումնասիրեց քարիւղի շահարկման վերաբերեալ հարցեր: Կովկասէն վերադառնալէն ետք, «Ռեվիլի տը տեօ Մոնտ» 15 Մայիս 1891ի թիւով աւելի մը շահատուէն էջնոց ուսումնասիրութիւն մը հրատարակեց «Այլեւրոնեան թերակղզի եւ ուսակազ քարիւղը» խորագրով: Նոյն տարին, Փարիզի մէջ ան հրատարակեց «Անդրկովկասը եւ Այլեւրոնեան թերակղզին» Ֆրանսերէն շախտատութիւնը: Նոյնպէս Ֆրանսերէնով արտարակեց արեւելեան գորգերուն վերաբերեալ աշխատութիւն մը՝ ցոյց տալով պարսկական գորգերու հմուտ մասնագէտի իր հմտութիւնը:

12 Յունիս 1893ին Գալուստ Կիւլլայէնկեան Լոնտոնի մէջ ամուսնացաւ Նուարդ Եսայեանի հետ, որմէ ունեցաւ երկու զաւակ՝ Նուպար Սարգիս եւ Ռիթա Սիրվարդ:

Ժամանակ մը Պաքուի քարիւղի հորերու սեփականատէր Ալեքսանտր Մանթաշովի Պոլսոյ ներկայացուցիչ Տիրան Կիւլլայէնկեանի տնօրէնութեան մօտ աշխատելէ ետք, օսմանեան Փորթուալի ղեկավարութեան կողմէ 1898ին Փարիզի եւ Լոնտոնի օսմանեան ղեկավարութեան տնտեսական խորհրդատու նշանակուեցաւ: 1899էն սկսեալ ան սկսաւ գործակցել անգլիական տնտեսական «Ռոյլ Տէօ» քարիւղի ընկերութեան վարիչ սըր Հենրի Տեթթերի հետ: Իր ջանքերով 1900ին Միջազգային մէջ քարիւղի հարուստ պաշարներ յայտնաբերուեցան: 1902ին ան բրիտանական քաղաքացիութիւն ստացաւ:

Կանխատեսելով Միջին Արեւելքի քարիւղի պահանջներուն կարեւորութիւնը՝ Գալուստ Կիւլլայէնկեան տարբեր մակարդակներու վրայ բանակցութիւններ վարեց, տեղեկագիրներ պատրաստեց եւ մասնակցեց «Ռոյլ Տէօ» Շէլ Կրուպի հիմնադրութեան՝ այդպէսով ճամբայ բանալով քարիւղի ճարտարարուեստին:

Միջազգային քարիւղի հարուստ հանքերը օգտագործելու նպատակով 1912ին կազմուեցաւ Թրքական քարիւղի ընկերութիւնը, որուն հիմնադիրներէն եւ տասնհինգ առ հարիւր բաժնետէտերէն դարձաւ ինք: 1913 - 1914ին բազմաթիւ բանակցութիւններ տեղի ունեցան Անգլիական քարիւղի ընկերութեան միջեւ, եւ Կիւլլայէնկեան եղաւ այդ բանակցութեան առանցքը: Անգլիական քարիւղի ընկերութիւնը կ'աշխատէր իր արտօնութեանց ծիրը ընդլայնել Օսմանեան կայսրութեան ներս:

Կիւլլայէնկեանի աշխատանքները լաւապէս գնահատուեցան բրիտանական կառավարութեան կողմէ, որ անոր զիջեցաւ թրքական քարիւղի ընկերութիւններու արժեթուղթերուն հինգ առ հարիւրը:

Առաջին Աշխարհամարտին ընթացքին Կիւլլայէնկեան գաղտնի համաձայնութիւն մը կնքեց Ֆրանսայի հետ եւ յանձնառու եղաւ Մուսուլի հարցին մէջ ֆրանսական շահերուն հակառակ որեւէ քայլի չզիջել:

Առաջին Աշխարհամարտի աւարտին Օսմանեան կայսրութիւնը քայքայուեցաւ: Քարիւղով հարուստ Մուսուլի նահանգը մաս կազմեց բրիտանական հովանաւորութեան տակ մտած Իրաքի թագաւորութեան: Բայց տակաւին Թուրքիոյ եւ Իրաքի միջեւ սահմանագիծը վերջնականապէս չէր ճշդուած եւ այդ ուղղութեամբ բանակցութիւններ տեղի կ'ունենային Թուրքիոյ, Բրիտանիոյ եւ Իրաքի, ինչպէս նաեւ այլ պետութիւններու միջեւ: Գալուստ Կիւլլայէնկեան, որ 1920էն սկսեալ Փարիզ բնակութիւն հաստատած էր, այդ բանակցութիւններուն կարեւոր մասնակցներէն դարձաւ:

Այնուհետեւ բանակցութիւններ սկսան «Ռոյլ Տէօ» Շէլի, Անգլիական քարիւղի ընկերութեան եւ Ֆրանսական ու ամերիկեան քարիւղի ընկերութիւններուն միջեւ, Իրաքի քարիւղի հորերու շահարկման համար կազմուեցաւ Իրաքեան քարիւղի ընկերութիւնը («Իրաք Փեթրոլիում Բոմփրմի»), որուն վեցուկէս միլիոն բաժնետէտերով բաժնետէտեցան վերոյիշեալ չորս ընկերութիւնները եւ Գալուստ Կիւլլայէնկեան: Այսպէսով ան միակ անհատ բաժնետէտը դարձաւ Իրաքեան քարիւղի ընկերութեան՝ ստանալով բաժնետէտերուն հինգ առ հարիւրը եւ արժանանալով «Պարոն հինգ առ հարիւր» կոչումին:

Մեծ Եղեռնէն ետք գաղթական հայութիւնը ցիր ու ցան եղած էր եւ մեծամասնութեամբ Միջին Արեւելքի արարական երկիրներուն, յատկապէս Սուրիոյ եւ Լիբանանի մէջ ապաստան գտած: Այդ օրերուն Գալուստ Կիւլլայէնկեան լայն օժանդակութիւններ տրամադրեց Սուրիոյ, Լիբանանի, Իրաքի, Յորդանանի եւ Թուրքիոյ հայկական դպրոցներուն, բժշկական կեդրոններուն, աշխատավայրեր տեղծեց եւ կեղեցիներու կառուցման օժանդակեց: 1922ին Լոնտոնի մէջ ան կառուցել տուաւ Սուրբ Սարգիս կեղեցին՝ իր հօր յիշատակին: Երուսաղէմի պատրիարքարանին մէջ 1929ին կառուցել տուաւ Կիւլլայէնկեան մատենադարանը: Իսկ Հայաստանի մէջ ան 400 հազար տոյարի գումար մը յատկացուց Մ. Էլմիսանի Մայր Տաճարի նորոգութեան համար եւ իր մասնակցութիւնը բերաւ Երեւանի մօտակայ Նուպարաշէն ու Նոր Կեսարիա աւաններու շինութեանց: 1930ին ան Բարեգործական նախագահ ընտրուեցաւ, բայց բազմազգայ ըլլալուն համար երկու տարի ետք, 1932ի վերջաւորութեան հրաժարեցաւ:

Գալուստ Կիւլլայէնկեան 1937ին Նորմանտի մէջ, Տէօլիլի մօտ, բնութեան ծոցին կալուած մը գնեց, ուր կ'երթար առանձնանալու, հանգստանալու եւ կարեւոր որոշումներ կայացնելու համար:

Բ. Աշխարհամարտին, Ֆրանսայի գերմանական զբաղման ժամանակ ան ֆեթիշի եւ Լաւալի կառավարութեան հետ վիշի հաստատուեցաւ: 1942 Ապրիլին, մինչ պատերազմը իր գագաթնակէտին հասած էր, Կիւլլայէնկեան Փորթուալի ղեկավարէն հրաւեր ստացաւ Փորթուալի այցելելու եւ շարժել մը հանգստանալու: Այսպէսով ան մեկնեցաւ Լիզպոն, ուր այնուհետեւ մնալուն բնակութիւն հաստատեց Ալիս պանդոկին մէջ:

Գալուստ Կիւլլայէնկեան որոշեց պատուել զինք հիւրընկալող երկիրը: ան իր կտակը պատրաստեց 18 Յունիս 1953ին: Կտակին հիմամբ Լիզպոնի մէջ բարեգործական հաստատութիւն մը պիտի տեղադրուէր, եւ արուեստի իր հարուստ հաւաքածոն ու քարիւղի շահարժանները անոր պիտի փոխանցուէին: Ան մահացաւ 20 Յուլիս 1955ին, 86 տարեկանին, Լիզպոնի մէջ:

ԱՄՊԵՏ ՄԱՆԻԿԵԱՆ

«ԱԶԳԱԿ»Ի ՄԵՋ ԾԱՆՈՒՅՈՒՄ ՀԱՄԱՐ

Բոլոր անոնք, որոնք կը փափաքին «Ազգալի» մէջ որեւէ ծանուցում հրատարակել, պէտք է բնագիրը խմբագրատունը՝ ծանուցումներու բաժանմունք հասցնեն հրատարակման թուականէն առնուազ օրը առաջ, Մինչեւ ԵՐԵՎԱՆԻ ԺԱՄԱՐ 5:00: ՄԱՆԻԿԵԱՆԻ ԲԱՑԱՌՈՒԹԻՒՆ ԵՆ: Մահագր կ'ընդունուի մինչեւ ուշ գիշեր, այնքան ատեն որ զայն հրատարակելու հնարաւորութիւն կայ:

ԹՈՒՐԲԻԱ
ՍԱԿՄԱՆԱԿԻՑՆԵՐԸ...

ԱՅՂԱՆԻՍՏԱՆԻ ՄԻՋ ՍՏԱՆՁՆԱԾ...

Շարունակում՝ 6րդ էջԸ

Շարունակում՝
6րդ էջԸ

Դրացի երկիրներում
հետ յարաբերություններ
ունենալու քննարկումներ
աշխարհում լինելու
թուրքերի մեջ Յունիսի
վերջին կիսուն եւս վար-
չապետ Պիլիքիսի ինքն
առողջութիւնը մնաց
ներքին օրակարգի գլխա-
ւոր - եւ ցարդ անլուծ-
թեման: Հակառակ ընդ-
դիմութեան պահանջին,
վարչապետը ամուր կառ-
չած կը մնայ այս պաշտո-
նին, բայց, երկու ամիս
ի վեր, ան չի կրնար
գործնականօրէն մաս-
նակցել կառավարու-
թեան գործունէութեան:
Թուրքերի վարչապետը
յայտնուած է անելի դի-
մաց: Եթէ վարչապետը
հրաժարի, ոչ մէկ կողմ
պատրաստ է նոր, փոք-
րամասնական, առժամ-
եայ կառավարութեան մը
կազմութեան պատաս-
խան առ ու ու թիւնը
ստանձնելու: Կիսիստան
ընտրութիւնները անելի
պիտի բարդացնեն երկ-
րին տնտեսական տագ-
նապարհ, որ ըստ կարգ մը
աղբիւրներու մեղմացած
է, իսկ ըստ ընդդիմու-
թեան՝ անկի բարդացած:
Յիշենք, որ միայն վերջին
տարուան ընթացքին
անելի քան մէկուկէս
միլիոն թուրքեր անգործ
դիտած են, սղաճի հա-
մեմատութիւնը անկա-
ռավարելի դարձած է,
տոլարի սակը բարձր-
նալով անցած է 1,5 մի-
լիոն լիրայի սահմանը եւ
մանր ու միջին գործա-
տեղիները մատնուած են
անգործութեան: Իսկ
այս պայմաններուն տակ
վարչապետ Պիլիքիսի ինքն
ի ինքի կը մնայ պահել
ստեղծուած կացու-
թիւնը...

գործողութեան», Սո-
մալիի մէջ, զրկելով 300
զինուոր: Ան նաեւ մաս-
նակցեցաւ Պոստիսի - Հեր-
ցեկովիկայի մէջ ՄԱԿի
գործողութեան, պատե-
րագ մէջ ետք թուրք
զինուորային տարածք մը
հաստատելով Պոստիսի
վրայ: Առաւել, թուր-
քի մասնակից դարձաւ
Քոսովոյի՝ ՕԹԱՆի
աճապարածումներուն: Ու
դեռ, պէտք է մոռնալ,
որ Անգարա կը պաշտ-
պանէ ՄԱԿի դէտեքու-
առութիւնները աշ-
խարհի զորք կողմը: Սա-
կայն ԱՖղանիստանի
ապահովութեան ուժեր
դեկավարելու անելի ակնե-
րեւ եւ նուազ սահմանա-
փակուած գործ մըն է
թուրքերի համար, եւ
անոր ձախողութիւնը
կրնայ անելի նոր ձեւով
ազդել թուրքերի ապա-
հովութեան վրայ:

Թուրքիա եւ ԱՖղա-
նիստանի միջազգային
ուժը վտանգ կ'անկալեն
ԱՖղանիստանի նահան-
գային շրջաններէն, որ
«պատերազմի իշխաննե-
րը» տակաւին ունին
նկատուող թիրուզ գիւ-
նային: Յստակ չէ, թէ
միջազգային ուժը պիտի
կամ կրնայ իր ազդեցու-
թիւնը բանեցնել յարձա-
կումի մը պարագային, եւ
թէ՛ այս առաքելութիւնը
անելի ընդհանուր գիծե-
րու մէջ ինչ ազդեցու-
թիւն պիտի ունենայ ԱՖ-
ղանիստանի հետ թուր-
քի յարաբերութիւննե-
րուն վրայ: Ուժերու դե-
կավարութիւնը փոխան-
ցելու յստակ թուականի
մը չգոյութեամբ եւ տար-
բեր գինաթափելու
յետեւ նախագիծի մը
բացակայութեամբ, Քար-
զայ անմիջապէս ազգա-
յին բանակ կազմելու յայ-

տարաբերութիւններ ըրաւ:
Թուրքիա կ'ուզէ իր
զորքը դնել ԱՖղանիս-
տանի վերակառուցման
մէջ, Քարզայ յստակօրէն
կ'ուզէ նախկին ազատ
կառուցները վերածել ազ-
գայնական գինուորնե-
րու: Անգարա արդէն
իսկ 20 աֆղան զինուոր-
ագետներ կը մարզէ

թուրքերի մէջ: Յառաջի-
կայ ամիսները ցոյց պիտի
տան, որ թուրքիա որ-
քան հեղափոխութեան
մէջ, Քարզայ յստակօրէն
կ'ուզէ նախկին ազատ
կառուցները վերածել իր
փափաքը ներդրել յատ-
կապէս ղեկուար գինու-
րական պարտականու-
թեան մը մէջ:

ՍԱԿԱՐԱՆ

Table with 2 columns: Item description and Price. Includes items like 'Պէյրուսի սակարանի մէջ օտար դրամացիներու փակման սակագիները' and 'Սուրիական թղթուկի'.

Table with 2 columns: Item description and Price. Includes 'ՍՈՒԿԻ' and 'ՍՈՒԿԻ ԱՆՂԻԱԿԱՆ ԱՆԷԼ ՈՍԿԻ'.

ԽԱՉԲԱՌ ԹԻՒ 5185
Պատրաստեց՝ Տ.Ս. ԱՂԱՋԱՐԵԱՆ

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11
1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11

ՀՈՐԻՋՈՆԱԿԱՆ
1. Արագաբայ
2. Սին - Տկար գինի:
3. Անշնան, դուզնաբ-
եայ - Սեւարմատ:
4. Տարի - Իրերայա-
ղորդ տառեր - Լաբանի
դուստրերէն:
5. Մամիթ, Համեմային
տունկ - Փէրին:
6. Միամանթոյի
ծննդավայրը - Ալմուկ:
7. Գթոտ - Մովարի
բարբերէն:
8. Յետոյ - Կարմրա-
խէփ:
9. Իզական օտար
անուն - Արական անուն:
10. Թրբահայ երկրագո-
ւաբաթաթերթ - Սպասէ:
11. Որոշում - Արեւել-
եան կարմիր գլխակ -
Կրկնուած բաղաձայն-
ներ:

ԹԻՒ 5184
ԽԱՉԲԱՌԻՆ
ԼՈՒԹՈՒՄԸ

ՕՐԱՏԵՏՐ

ՓԱՌԱՏՕՆ | ՅՈՒՅԱԿԱՆ ԴԵՍ | ԶԲՕՍԱԸՐՁՈՒԹԻՒՆ

ՊԵՅԹԵՏՏԻՆԻ ՏԱՐԵԿԱՆ ՓԱՌԱՏՕՆԻՆ
ԲԱՅՈՒՄԸ ԿԸ ԿԱՏԱՐՈՒԹԻ ԱՅՍՕՐ

Այսօր, 3 Յունիսին,
բացումը կը կատար-
ուի Պէյթետտիսի տար-
ական եօթներորդ
փառատօնին, որ կը
յատկանշուի իր
երաժշտական բարձ-
րորակ յայտագիրով:
Մինչեւ 10 Օգոստոս
երկարող այս փառա-
տօնին առաջին ներ-
կայացումը պիտի ըլ-
լայ աշխարհահռչակ
«Քէթց» երաժշտա-
կան բեմականացու-
մը, իսկ անոր փակու-
մը յարորդաբար եր-
րորդ տարին ըլլալով
պիտի կատարուի լի-
բանանեան երգար-
ուեստին կուռքին՝

Պէյթետտիսի 2002ի
փառատօնին որմագրը

Երգչուհի Տէյրուլի էյոյթնէրով:
Պէյթետտիսի 2002ի փառա-
տօնը կը յատկանշուի մշակու-
թային պանապան ենթահողերէ
եկած երաժշտական էյոյթնե-
րով: Այսպէս, արաբական ժո-
ղովրդային երաժշտութեան
երեկոներ պիտի մատուցեն ալ-
ճերիզի երգիչ Ռայ Կրէյթը Խա-
լէտը (նախկին՝ Շէյխ Սալէտը) եւ
եգիպտացի երգիչ Հաքիմ, իսկ
Սիմոն Շահին եւ Քանթարա ու-
տով եւ շուրթակով պիտի ներկա-
յացնեն արաբական ոճի ճէյ եւ
պլուլ երաժշտութիւններ:
Միւս կողմէ, հնդկական ռիթ-
մները արդի երկտրոնային ռիթ-
մներուն միաձուլող մշակութա-
յին հետաքրքրական խառնուրդ
մը պիտի ըլլայ Թապիլ Պիթ Սա-
լիսի էյոյթները:
Ինչ կը վերաբերի եւրոպա-
կան երաժշտութեան, Պէյթետ-
տիսի փառատօնին կազմակեր-
պիչները միայն մէկ էյոյթի հա-
մար հրաւիրած են աշխար-
հահռչակ թէնոր Խոսէ Քարրե-
րապը, որուն պիտի ընկերակցի
լիբանանցի սփիրանօ երգչուհի
Ռիմա Թաուիլ:

մանացի երգչուհի Ութէ Լեմփէր
պիտի մատուցէ Էտիթ Փիսֆի,
Մարիէ Տիթրիսի եւ Քրոթ Ուէյ-
լի երգերը:
Փառատօնին ընթացքին լիբա-
նանեան հանրութեան պիտի
ներկայանան նաեւ յօրինող
Չատ Մուրաբա, երգչուհի Ֆա-
տիմա Թոմպիլ Համ եւ փոփ
երաժշտութեան ափրիկեցի
աստղ Եուսու Նտուր:
1995էն ի վեր ամէն ամառ
կազմակերպուող Պէյթետտիսի
փառատօններուն ցարդ ներկայ
գտնուած են 110 հազար հոգի:
Ստորեւ կը ներկայացնենք փա-
ռատօնին յայտագիրը:
3 - 8 Յունիս. - «Քէթց»
12 - 13 Յունիս. - «Մուաշահ Ալ
Հարամլէթ»
15 Յունիս. - «Սահարա Էնտ
Էրէպիլի Ռիտըմլ» մասնակցու-
թեամբ՝ Խալէտի, Հաքիմի, Սիմոն
Շահինի եւ Քանթարայի
16 Յունիս. - Սիմոն Շահին եւ
Քանթարա
19 Յունիս. - Թապիլ Պիթ Սա-
լիս
24 Յունիս. - Խոսէ Քարրերապ
եւ Ռիմա Թաուիլ
27 Յունիս. - Ութէ Լեմփէր
1 Օգոստոս. - Եուսու Նտուր
9 - 10 Օգոստոս. - Տէյրուլ

ՀԵՌԱՏԵՍԻԼ

Թ. Է. Լ.
10:00. Սապահո
12:30. Միւլիթ
13:00. Մարու հաս
14:00. Եւրոնիւզ
14:30. Լուրեր
15:00. Սրբուար
17:30. Ֆիլմաշար
18:30. Կենդ. գծանկար
19:30. Արաբ. լուրեր
21:30. Տեղական ֆիլմ.
22:30. Տեղական ֆիլմ.
23:00. Ամերիկեան ֆիլմ.
Է. Պ. Վ. Բ.
6:30. Լուրեր
7:30. Թելէ
մարտի
09:30. Քլիփա
10:30. Քի է քի
11:00. Ուաթրնս
11:30. Քոլ մէյլէ այլէ
12:00. Էմ. Թ. Վ. սփորթ
12:30. Էւ. Էլ. Շի.
13:00. Մարիմա
14:00. Ժուրնալ Ֆրանս 2
14:45. Մի. Էն. Էն. ի լուրեր
15:15. Սղանի սղանի
16:30. Փոքմոն
17:00. Միւլի սփիտի
17:30. Ըմ. Թ. Վ. ի.
18:45. Էնամրատ
20:00. Արաբերէն լուրեր
20:30. Պէս սելը
22:30. Տիւրքերի մասն
Է. Պ. Ս. Ս.
7:00. Սի. Էն.
Էն. ի
7:30. Ինսայտ
Եւրոպի
08:30. Մալիաբիլ
09:00. Թալիսի էլ քորպ
10:00. Տարապիթ
10:30. Նահարքում սայիտ
13:50. Էմբարյատ
14:30. Մոնտիլ. Պրապիլ
Թուրքիա
15:15. Ընթառում
16:15. Չաուայա
17:00. Կենդանի
գծանկար
18:00. Տիւրքիա
19:00. Հայաթի ապապ
20:00. Արաբերէն լուրեր
20:30. Արաբական ֆիլմ.
00:00. Ամերիկ. ժապաւէն
Ե. Պ. Ս. Ս.
7:00. Լուրեր
8:30. Այամ
այ սապահ
13:00. Տելէ ինֆո
13:05. Ամերիկեան
ֆիլմաշար՝ Նորթ
Ինսայտի
13:00. ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ
ՀԵՌԱՏԵՍԻՆ
06:00. Մուաշահ Թապիլ
07:00. Հայրուր
07:20. Առաջին ժրագիր
08:30. Փառատօն «Մուրեզ
21րդ դար»
09:00. Հեռուստատեսիւ
«Սիրոյ կախարհանք»

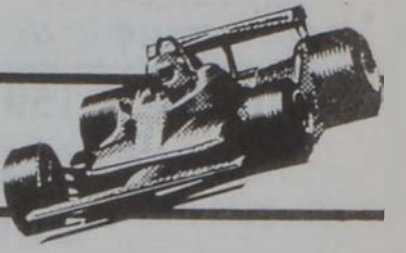
ՏԻՆՆԻ ԿՐԱՆԻ ԱՍՏՂԵՐԸ

☆ ԽՈՅ (21 Մարտին 20 Ապրիլ)
Չեզի մօտիկ անձեր ձեր քով պիտի գան միջնոր-
դելու կամ կարգադրելու անհասկացողութեան մը
պատճառով ստեղծուած հարց մը: Անցնալ այս կեց-
ւածքէն շատ պիտի տպաւորուիք եւ ձեր կարգիս պի-
տի կատարէք ձեր պարտականութիւնը:
☆ ՅՈՒՆ (21 Ապրիլէն 21 Մայիս)
Անակկալ հարց մը պիտի ծագի. եթէ հանդար-
տութեամբ քննէք հարցին զանազան կողմերը, պի-
տի կարենաք առժամեայ, բայց գոհացուցիչ լուծում
մը գտնել: Ուրեմն եղէք խոհեմ ու հանդարտ:
☆ ԵՐԿՈՒՈՐԵԱԿ (22 Մայիսէն 23 Յունիս)
Բարեկամ մը պիտի փորձէ ձեր օրինակաբանու-
թիւնը եւ պարկեշտութիւնը: Անոր ըրած փորձը պի-
տի հասկնաք եւ պիտի մնաք ձեր խոստումին վրայ:
☆ ԽԵՅԳԵՏԻՆ (22 Յունիսէն 23 Յունիս)
Ամէն բան կարգի պիտի մտնէ ձեր գործին ու աս-
պարէզին մէջ: Ոմանք ձեզի պիտի մօտենան ցոր
առաջարկներ ընելու, բայց դուք պիտի չփոխէք ձեր
դիրքը եւ աշխատանքը:
☆ ԱՌԻՒԾ (24 Յունիսէն 23 Օգոստոս)
Տեղափոխութիւններ պիտի ունենաք ձեր գործին վե-
րաբերելի հարցերով: Օրուան ընթացքին պիտի ունենաք
հետաքրքրական եւ գոհացուցիչ հանդիպումներ: Շարու-
նակեցէք նոյն յոյսով եւ լատեստութեամբ:
☆ ԿՈՅՍ (24 Օգոստոսէն 23 Սեպտեմբեր)
Այսօր պիտի մտածէք նոր կարգադրութիւններ ընել
ձեր տնտեսութիւնը բարելաւելու համար: Այս կար-
գադրութիւնները պիտի տեսնէ երկար ժամանակ:
☆ ԿՇԻՌԻ (24 Սեպտեմբերէն 23 Հոկտեմբեր)
Ձեր ազնուութիւնը պիտի օգնէ ձեզի նոր բարե-
կամներ ունենալու, բայց ասիակ մակերեսային երե-
ւոյթ մը պիտի ըլլայ միայն: Շարունակեցէք մնալ
համեստ, ընկերասեր եւ մարդասեր:
☆ ԿԱՐԻՃ (24 Հոկտեմբերէն 23 Նոյեմբեր)
Ձեր տան վիճակը խառնակ է, կ'ուզէք ձեր բազա-
տի այս վիճակէն: Բայց գիտցէք, որ պիտի չկարենաք
պահել ձեր որոշումը: Ուրեմն եղէք հաստատ եւ լաւ
ուսումնասիրելու ետք հարցը՝ տուէք նոր որոշումներ:
☆ ԱՂԵՂՆԱԻՈՐ (24 Նոյեմբերէն 21 Դեկտեմբեր)
Իտակ օրն է այս «Ձեր ոտքին յարմար կօշիկը
գտնելու համար»: Բայց ստեղծուած լաւ հարցերը
խանգարելու միտում մի ունենաք սխալ տրամաբա-
նութեամբ: Յարգեցէք ձեր խոստումը:
☆ ԱՅՅԵՆՂԻՒՐ (22 Դեկտեմբերէն 20 Յունուար)
Այսօր ձեր ընտանիքը պիտի բոլորուի անդամներէն
մէկուն շուրջը, որ գծաւորութեան մէջ կը գտնուի:
☆ ԾՈՎԱՆՈՅՇ (21 Յունուարէն 19 Փետրուար)
Այսօր եւ քանի մը օր տրամադրեցէք դուք ձեզի,
որպէսզի այցելէք ձեր ազգականներուն, գորս շատ
քիչ կը տեսնէք:
☆ ՉՈՒԿ (20 Փետրուարէն 20 Մարտ)
Ամիսը պիտի ըլլայ սիրահարութեան եւ անկրն-
կալ հանդիպումներու ամիսը: Այսօր պիտի ստանաք
մոռցուած գումար մը, գոր ստեղծի փոխ տուած էիք
անձի մը:

Մ Ա Ր Զ Ա Կ Ա Ն

ԱՇԽԱՐՀ

ՕԼԻՎԵՐ ՔԱՆ ԱՐԺԱՆԱՑԱԻ ՖԻՖԱԻ «ՈՍԿԵԳՆԴԱԿ»ԻՆ

Գերմանիոյ ֆուտպոլի պագային խումբին խմբապետը՝ Օլիվեր Քան հանդիսացաւ առաջին բերդապահը, որ շահեցաւ ՖԻՖԱԻ «ոսկեգնդակ»ը:

33 տարեկան Քան, որ 2002ի Մոնտիալին ընթացքին իր կատարած սիրագործութիւններով իր խումբը հասցուց աւարտական հանգրուան, կը դառնայ վեցերորդ մարպիկը, որ ՖԻՖԱԻ կողմէ կը ճանչցուի իբրեւ աշխարհի լաւագոյն ֆուտպոլիստը: 2րդ դիրքը գրաւեց Ռոնալտո (Պրայի), իսկ 3րդ դիրքը՝ Հոնկ Միուսկ - Պո (Հարաւային Բորնեա):

Նախապէս այս տիտղոսը շահող ֆուտպոլիստները եղած են. Փաուլո Ռոսի (1982), Տիեկո Մարատոնա, Թոթո Սքիլաչի (1990), Ռոնալդո (1994) եւ Ռոնալտո (1998):

ՊՐԱԶԻԼԻ ԵՒ ԳԵՐՄԱՆԻՈՅ ԽՈՒՄԲԵՐԸ ԵՒՍ ԿԵՐԱԴԱՐՁԱՆ ԻՐԵՆՑ ԵՐԿԻՐՆԵՐԸ

Ռոնալտո (բաժակը բարձրացուցած) եւ անոր խմբակիցները՝ Պրազիլիա իրենց ժամանումէն ետք

Գերմանիոյ մարզիկները, որոնք Ֆրանցֆորթի մէջ արժանացան շատ մեծ ընդունելութեան

Ճափոնի եւ Հարաւային Գորէյայի մէջ տեղի ունեցած 2002ի Մոնտիալին ետք, իրենց երկիրը վերագործող վերջին երկու խումբերը եղան Պրազիլ եւ Գերմանիա, որոնք մեծ ընդունելութեան արժանացան իրենց համակիրներուն կողմէ:

Ուշագրաւ եղաւ այն երեւոյթը, որ Գերմանիոյ ազգային խումբը դիմաւորելու եկած էին բազմահազար Գերմանացիներ, հակառակ իրենց կազմին կրած պարտութեան՝ Պրազիլին, 2-0 արդիւնքով:

ԼԻԲԱՆԱՆԻ 2002Ի ԱՄՈՅԵԱՆՈՒԹԵԱՆ

Հ.Ս.Գ.Մ. ԱԿԱԴԵՄԻԱՅԻ ՄԱՐԶԻԿՆԵՐԸ ԱՐԶԱՆԱԳՐԵՑԻՆ ԼԱԻ ԱՐԴԻԻՆՔՆԵՐ

Լիբանանի Kung - Fu - Wu - Shuի 2002ի ախոյեանութիւնը տեղի ունեցաւ Կիրակի, 9 Յունիսին, Պապատայի Անթունիէ գոյրոցի մարզասրահին մէջ, ներկայութեամբ Լիբանանի ֆետերասիոնի նախագահ Անթունի Զաւէի:

Ախոյեանութեան իրենց մասնակցութիւնը բերին Հետեւեալ ակումբները: Անթունիէ (Պապատայ), Պուտտա (Քասիլի), Հ. Ս. Գ. Մ. Ակադեմիա (Պուրճ Համուտ) եւ Սանթրալ (Փունիէ):

Ախոյեանութեան աւարտին, Հ. Ս. Գ. Մ. Ակադեմիայի մարզիկները շահեցան մետալներուն մեծամասնութիւնը, րարձր մակարդակ ցույթներով:

- **ՈՍԿԻ ՄԵՏԱՆ**
Յարուբ Վարդանեան QUI DIN TAO NAN QUAN
Յարուբ Վարդանեան TRADITIONAL DAOCHU
Յարուբ Վարդանեան DAOCHU NEW
Աւետիս Սերոբեան TAI CHI CHEN STYLE
Աւետիս Սերոբեան TAI CHI JIAN
Աւետիս Սերոբեան TAI CHI 42
Սեւակ Թամուրեան DAOCHU
Յակոբ Տստըբեան CHUNJI QUAN
Յակոբ Գալսպալեան GUN SHU

- **ԱՐՈՒԹ ՄԵՏԱՆ**
Սեւակ Թամուրեան QUI DIN TAO CHANG QUAN
Սեւակ Թամուրեան GUN SHU
Պօղոս Գուրաբեան QUI DIN TAO CHANG QUAN

- **ԿԻՐԱԿԻ**, 16 Յունիս 2002ին, Պապատայի Անթունիէ գոյրոցի մարզասրահին մէջ տեղի ունեցաւ նաեւ Լիբանանի Վու Շու ֆետերասիոնի կազմակերպած «Լիբանանի Սանտայի ախոյեանութիւն»ը, որուն մասնակցութիւն բերին Հ. Ս. Գ. Մ. Ակադեմիային 2 մարզիկներ, որոնք զրաւեցին Հետեւեալ դիրքերը:

Շարպէլ Պատրան՝ ոսկի մետալ - Լիբանանի բաց ծանրութեան ախոյեան (knock - out)
Ապուո Ղըսն՝ արծաթ մետալ - 65 կգ.

ՄՈՆՏԻԱԼԻՆ ԻՐԱԲԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆԸ ՅԱԶՈՂ ԵՐ

Կ'ԸՍԵ ԻՐԱԲԱՐԱՐ ԱԼԻ ՊՈՒԺՍԱՅԻՄ

2002ի Մոնտիալի իրաւարարներէն Ալի Պուսայիմ (Արաբական Միացեալ Էմիրութիւններ) երէկ Տուպայի օդակայանին մէջ իր կատարած հարցազրոյցին ընթացքին խստի քննադատեց ՖԻՖԱՆ, որ աւարտական մրցումին իրաւարար նշանակած էր իտալացի Փիերուիաի Քոլիանս:

«Կը կարծէիք, որ աւարտական մրցումին իրաւարարը Եւրոպայէն պիտի չըլլայ, նկատի ունենալով, որ Գերմանիա եւրոպական խումբ մըն է, սակայն կարմանալիօրէն ՖԻՖԱՆ այդ պաշտօնը վստահեցաւ իտալացիին: Այդ մէկը պատահեցաւ, որովհետեւ եւրոպացիք ճնշում բանեցուցին ՖԻՖԱԻ վրայ, որ պէսպիսի կիսաւարտականի եւ աւարտականի մրցումներուն իրաւարարները ըլլան Եւրոպայէն, նկատի ունենալով, որ Ֆրանսայի, Սպանիոյ եւ Իտալիոյ նման եւրոպական խումբեր դուրս մնացած էին մրցաշարքէն: Կը կարծեմ, որ ՖԻՖԱՆ դէմ չի կրնար դնել եւրոպացիներուն ճնշումին եւ

Ալի Պուսայիմ

ընդհանրապէս կ'ենթարկուի անոնց», կ'ըսէ Պուսայիմ, որ 2002ի Մոնտիալին Ֆրանսա - Սենեկալ եւ Արժանթին - Շուէտ մրցումներուն կեդրոնի իրաւարարն էր:

«Ռոյթըր»ի հետ իր հարցազրոյցը շարունակելով, ան ըսաւ. «Անձնական ոչ մէկ հարց ունիմ Քոլիայի հետ: Ան կը մնայ աշխարհի թիւ 1 իրաւարարը: Ան այդ մէկը փաստեց աւարտական մրցումին: Աւարտական մրցումին իրաւարարը ըլլալու յոյս ունէի միայն այն ատեն, երբ Իտալիա հասներ այդ հասցըր-

ւանին»: Ընդհանուրին մասին խօսելով, ան ըսաւ, թէ կեդրոնի բոլոր իրաւարարներն ալ իրենց պաշտօնները կատարեցին լաւապէս:

«Եթէ սխալներ եղան, այդ ալ կողմի իրաւարարներուն պատճառով էր», ըսաւ ան: Արժանթին - Շուէտ մրցումին էր, որ ան պահեստի մարպիկներուն մէջ գտնուող արժանթինցի Քլաուտիօ Քանիաի կարմիր շարտ մը տուած էր: Մրցումէն ետք Քանիաի, որ հայիոյած էր անոր, ընդունեց իր սխալը:

ՄՈՆՏԻԱԼԻ ԱՄԱՐՏՈՎ

ԱՉԳԱՅԻՆ ԽՈՒՄԲԵՐՈՒ ՄԱՐԶԻԿՆԵՐՈՒ ՄԱԿԱՐԱՆԸ ԲԱՑՈՒԵՑԱԻ

Մէլուտական Արարիոյ ֆուտպոլի ֆետերասիոնը պաշտօնագրիկեց ազգային խումբին մարզիչ Նասիր Ժոհարը՝ Մոնտիալին անոր արժանագրած ձախող արդիւնքներուն համար:

Ֆետերասիոնը, որուն նախագահն է Սուլթան Պըն Ֆահադ իշխանը, նոր մարզիչ պիտի նշանակէ շատ մօտիկ ապագային: Թեկնածուներու շարքին են Հինգ օտարներ:

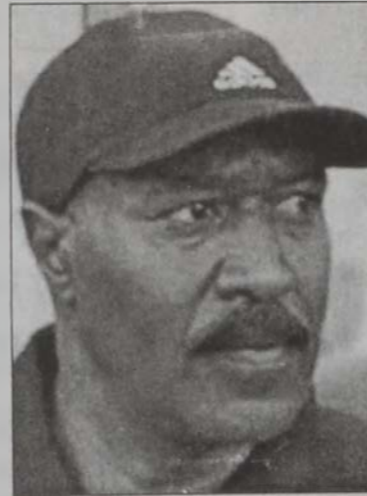
Ժոհար, որ անցեալ տարի փոխարինեց երկուսուս Սուլթանը, ոչինչ կրցաւ իրագործել Մոնտիալին անոր խումբը կրեց 3 պար-

տութիւն Գերմանիայէն (8-0), Քամբուէնէն (1-0) եւ Ալբանիէն (3-0):

56 տարեկան Ժոհար, որ երկրորդ անգամ ըլլալով նշանակուած էր մարզիչ, 1998էն սազին վեցերորդ մարզիչն է, որ կը կորսնցնէ իր պաշտօնը:

● **Փ. Ս. Վ. ԱՅՆՏՆՈՎԸ** - Նի պատասխանատուները կը յուսան, որ իրենց նախկին մարզիչը՝ Կուս Հիտինք դարձեալ պաշտօնի կը կանչեն, վստահաբար անոր հետ համաձայնութիւն մը կ'ընեն:

55 տարեկան Հիտինք,

Նասեր Ժոհար

եղանակը աւարտեց Հանգիսանալով փոխ ախոյեանն:

● **ՌԻԲԱԹ**, 6 Յունիսին,

Կուս Հիտինք

որ 18 միս Հարաւային Գորէյայի մարզիչի պաշտօնը վարեց, մտադրած է Եւրոպա վերադառնալ: Փ. Ս. Վ. Այնտնովընէն բացի, ան եղած է վալենտիայի, Ռէալ Մատրիտի, Ռէալ Պեթիտի, Ֆեներպահչէի եւ Հոլանտայի ազգային խումբի մարզիչ:

Սպանիոյ ֆուտպոլի ախոյեանութեան 2001-2002 եղանակին, Այնտնովընի մարզիչն էր Էրիք Կէրէթց: Անցեալ Մայիսին, անիկա պաշտօնագրիկեց Կէրէթցը, որ

Ֆրանսայի ֆուտպոլի ֆետերասիոնը Լիոնի մէջ պիտի գումարէ իր ժողովը, որուն ընթացքին պիտի վճռէ ազգային խումբին մարզիչ Ռոտէ Լըմէրի ճակատագիրը: Շատ մը մեկնարաններու համաձայն՝ Լըմէր պիտի փոխարինուի, ի տես անոր կազմին պարզած խայտառակ վիճակին՝ Մոնտիալին:

Արդէն իսկ կը խօսուի երկու անուններու մասին՝ Ֆիլիպ Թրուսիէ եւ Ալէն Ժիրէս:

ԹԵՆԻՍ. ՌԻՄՊԵԼՏԵՆ

ՎԻՆԸՍ ՈՒԻԼԻԸՍՍ ԵՒ ԺԻՒՍԹԻՆ ՅԵՆԷՆ ՅԱՍԱՆ ԿԻՍԱԲԱՐՏԱԿԱՆ

Ուիմպլըտընի քառորդ աւարտականին իրենց կատարած մրցումներուն, աղջկանց թիւ 1՝ Վինըս Ուիլիըմս (Մ. Ն.) եւ 6րդ դասուած ժիւսթին Հենէն (Պելճիքա) յաղթանակներ արձանագրեցին եւ ապահովեցին կիսաւարտականին իրենց տոմարը: Ամերիկացին 6 - 2 եւ 6 - 0 արդիւնքով պարտութեան մատնեց Էլենա Լիխովըցեան (Ռուսիա), իսկ պելճիքացին՝ թիւ 4 դասուած ամերիկացի Մոնիքա Սելէշը (7 - 5 եւ 7 - 6):

Տղոց Դ. հանգրուանի մրցումներուն, 27րդ դասուած Չաիէ Տայիս (Պելճիքա) արձանագրեց կարեւոր յաղթանակ մը՝ 3 - 6, 6 - 3, 3 - 6, 6 - 3 եւ 6 - 4 արդիւնքով պարտութեան մատնելով 23րդ դասուած Կրէկ Ռուպեպին (Բրիտանիա):

ՔԱՄԱՇՕ ՀՐԱԺԱՐԵՑԱԻ

Քամաշօ

Սպանիոյ ֆուտպոլի պագային խումբին մարպիչը՝ Խոսէ Անթոնիօ Քամաշօ երէկ ներկայացուց իր հրաժարականը, չորս տարի իր պաշտօնին վրայ մնալէ ետք:

47 տարեկան Քամաշօ, որ 1998ին նշանակեցաւ մարպիչ՝ փոխարինելով Խաիէ Բլեմենթին, 2002ի Մոնտիալին իր կազմը հասցուց քառորդ աւարտականին, այնպէս ինչպէս իր կազմը հասցուցած էր Եւրօ-2000ի քառորդ աւարտականին:

Իր տուած հրաժարականին մասին անդրադառնալով, Քամաշօ ըսաւ, թէ ոչ մէկ հարց ունի, ընդհակառակը, կը հեռանայ՝ իրեն հետ տանելով լաւ յիշատակներ:

Սպանիոյ ֆուտպոլի ֆետերասիոնին նախագահը՝ Անխել Մարիա Վիլար, Քամաշօյի հրաժարականին մասին անդրադառնալով ըսաւ, թէ տխուր է, որովհետեւ ան շատ սերտ կապեր ունէր անոր հետ:

Իբրեւ մարպիչ Քամաշօ, որ եղած է յետապահ, Սպանիոյ ֆուտպոլի ախոյեանութեան մրցումներուն դաշտ ներկայացած է 414 անգամ, եւ նշանակած՝ 9 կոլ: Ան 81 անգամ կրած է Սպանիոյ ֆուտպոլի պագային խումբին շապիկը, սակայն ոչ մէկ կոլ նշանակելով անոր հետ:

15 եղանակ Ռէալ Մատրիտի շապիկը կրելով, ան ինը անգամ շահած է Սպանիոյ ախոյեանութիւնը, ինչ անգամ՝ Սպանիոյ բաժակը, իսկ երկու անգամ՝ Եւր. Է. Էֆ. Ա.ի բաժակը:

Իբրեւ մարպիչ, ան ոչ մէկ յաջողութիւն կրցած է ունենալ: Սպանիոյ Ա. դասակարգի ախոյեանութեան մրցումներուն ներկայ եղած է 177 անգամ, իսկ Բ. դասակարգի ախոյեանութեան մրցումներուն՝ 55 անգամ: Իսկ Սպանիոյ ֆուտպոլի պագային խումբին հետ 44 մրցումի եղած է մարպիչ, արձանագրելով 28 յաղթանակ, 9 հաւասարութիւն եւ կրելով 7 պարտութիւն:

Սպանիոյ 21 տարեկանէն վար կրտսերներու ֆուտպոլի պագային խումբին մարպիչ Ինսքի Սաէլ պիտի ըլլայ ապագային խումբին առժամեալ մարպիչը, մինչեւ որ Սպանիոյ ֆետերասիոնը նշանակէ Քամաշօյի յաջորդը:

Ներկայիս կը խօսուի երեք մարպիչներու մասին:

Առաջին թեկնածուն կը նկատուի Ալթիթիքօ Մատրիտի մարպիչ Լուիս Արակոնես, որ 1998ին մերժած էր նոյն այս պաշտօնը ստանալու:

Թեկնածուներու շարքին են նաեւ Տեփորթիօ Քորուսալի մարպիչ Խաիէ Իրուրեթա եւ Սելթա Վիլոյի նախկին մարպիչ Վիթթօ Ֆերնանտէս, որ վերջերս նշանակուած էր Ռէալ Պեթիտի մարպիչ:

ՋՈՒՐԻ ԾՐԱԳԻՐ ՄԸ ԶՆՋԵԼՈՒ ՀԱՄԱՐ

ԻՍՐԱԵԼ 150 ՄԻԼԻՈՆ ՏՈԼԱՐԻ ՀԱՏՈՒՑՈՒՄ ՊԻՏԻ ԿԱՏԱՐԵ ԹՈՒՐԻՔԻՈՅ

ԹԻԼ ԱԻԻԻ, 2 (ՌՈՑԹԸԸԸ)- Կը նախատեսուի, որ Իսրայելի 150 միլիոն տոլարի հատուցում տալ Թուրքիոյ շուր ներածելու ծրագիր մը ջնջելուն համար, հաղորդեց «Հաարեց» օրաթերթը Երեքշաբթի օր:

Ելեմուտքի նախարարութիւնը անցեալ շաբաթ վարչապետ Արիէլ Շարոնի թեյադրած էր սառեցնել, կամ ջնջել տարեկան յիսուն միլիոն խորանարդ մեթր շուր Թուրքիայէն ներածելու ծրագիրը, որովհետեւ աղի շուրը գտելու աշխատանքը նուազ ծախսալից է: Նախարարութիւնը յարմար տեսած է հատուցում տալ Թուրքիոյ, աւելցուց «Հաարեց»:

Ելեմուտքի նախարարութեան բանբերը հերքեց լուրը, դիտել տալով, որ անիկա անհիմն է: Իսրայելի տարիներէ ի վեր կը քննէ Թուրքիայէն շուր ներածելու ծրագիրը, սակայն տակաւին զայն գործնականի չէ վերածած:

ՔԱՐԱԾԻՉԻ ՏՈՒՆԸ Կ'ԵՆԹԱՐԿՈՒԻ ՕՐԱՆԵԱՆ ՆԵՐՏՈՒԺՈՒՄԻ

ՓԱԼԷ, 2 (ՌՈՑԹԸԸԸ)- ՕՐԱՆԵԱՆ ուժեր երեքշաբթի օր ներխուժած են պատերազմի ոճիրներով ամբաստանուած Ռատովան Բարածիչի պարագ տունը, ենթադրաբար ցոյց տալու համար, թէ անոնց առաքելութիւնը չէ փոխանցուած Պոսնիոյ մէջ՝ ՄԱԿի գործողութիւններուն ղեմ գրուած ամերիկեան վերջին պատճառով:

Լեռնային Փայլէ գիւղին մէջ գտնուող Բարածիչի տունը 6 տարիէ ի վեր պարագ է: ՕՐԱՆԵԱՆ ուժերուն մէկ հաղորդարութիւնը յայտնած է, թէ կային կասկածներ, ըստ որոնց՝ այդ տունը կապուած է մաքսանենքներու ապօրինի ցանցի մը գործողութիւններուն, աւելցնելով այն մանրամասնութիւններ, թէ անիկա «կապուած է նաեւ Ռատովան Բարածիչի»:

Ամերիկեան վերջին նպատակը պարտադրել էր ՄԱԿին, որ ընդունի ամերիկեան ուժերուն անձեռնմըխելութիւնը, ինչ կը վերաբերի նոր հաստատուած Միջազգային Ոճրագոյն Ատենին:

ՕՐԱՆԵԱՆ կ'ըսէ, որ Պոսնիոյ մէջ գործող միջազգային ուժերուն վտանգ չի սպառնար, որովհետեւ անոնց իրաւասութիւնները տրուած են Տէյթրնի համաձայնագիրներով: Սակայն եթէ մինչեւ Հինգշաբթի օր ՄԱԿի առաքելութիւնը չվերանորոգուի, այդ ուժերուն մէջ գործող գերմանացի զինուորները անհրաժեշտ իրաւական հիմնաւորումը պիտի չունենան (իրենց երկրին պահանջով)՝ արտասահմանի մէջ սպասարկելու համար:

ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ ԻՇԽԱՆՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ ԶՕՐԱՎԻԳ...

Շարունակուած 3րդ էջէն

մը, որուն մէջ կոչ ուղղեց հանդարտեցնելու ներքին բեմը, պահպանելու համար անոր կայունութիւնը: «Հաշուի առնելով շրջանային բեմին վրայ նախատեսուող լայնածիր մագլցումը, մենք հրամայական կը գտնենք այս հանդարտեցումը, որպէսզի անգամ մը եւս չվճարենք շրջանային լարուածութեան գինը», ըսաւ ան:

Բագրատունի նաեւ գոհունակութիւն յայտնեց ազատ ասպարէզներու եկամուտներու հարկի վճարումներու պայմանաժամի մէկ ամիսէն երեք ամիսի բարձրացումը: Ան ընդգծեց, որ ազատ ասպարէզները ազատ տնտեսութեան երակներն են եւ անոնց հասած վնասը իր անդրադարձը կ'ունենայ տնտեսութեան վրայ, իսկ ելեմուտքի նախարարութեան առաջարկած լուծումները կը վատթարացնեն կացութիւնը:

Բագրատունի նաեւ վեր առաւ Լիբանանի մէջ ջրամբարներու կառուցման կարեւորութիւնը եւ յիշեցուց, որ Շապրուհի ջրամբարի ծրագիրին ետին քառասուն տարի առաջ կանգնած են Մօրիս Ժեմայէլ եւ երեսփոխան Լուիս Ապու Շարաֆ:

ՄԸ ԵՒ ԱՐԱՅԺԻ

Պրորի ապ ընդունեց այցելութիւնը ներքին գործոց նախարար Էլիաս Մըրի, ապ հանդիպում ունեցաւ Ղովմի Կուսակցութեան նախագահ Ժըպարան Արափի: Գլխաւորած կուսակցական պատուիրակութեան հետ:

Արափի յայտնեց, որ քննարկած են արտերկրի լիբանանցիներու հարցերն ու պառակտումները եւ համաձայնած են, որ համագումար մը կազմակերպուի վերամիացնելու գանձը: Արտերկիրը համայնքային ժողովներու պէտք չունի, այլ ազգային եւ համախորհրդ ժողովներու, մինչ մարտիներու Լոս Անճելըսի ժողովը քրիստոնեայ միլիոններու պահպանումով զբաղեցաւ:

ՍԻՆԻՐԱ

Ելեմուտքի նախարար Ֆուադ Սինիրա Պրորիի հետ քննարկեց ազատ ասպարէզներու տուրքերու պայմանաժամի երկարաձգումը: Հանդիպումին ներկայ գտնուեցան ելեմուտքի եւ պետական պիւտճէի հարցերու խորհրդարանական յանձնախումբի նախագահ Սամիր Ազարն ու գեկուցաբեր Ֆայէզ Ղըսնը:

Սինիրա յայտնեց, որ օրէնքները աւել կու տան երկարաձգելու տուրքերու վճարման պայմանաժամները եւ ինք պայմանաժամը մէկէն երեք ամիս բարձրացնելու առաջարկ պիտի ներկայացնէ նախարարաց խորհուրդի ժողովին: Վճարելի համեմատութիւնը վերատեսուութեան ենթարկելու հնարաւորութիւնը չկայ, մանաւանդ որ օրէնքը մշակուեցաւ անընթացի ունեցող սենտիքներուն հետ խորհրդակցութեան լոյսին տակ, ըսաւ ան:

ԱՆԱՆ ԿՃՈԱԿԱՆ ԱՐԴԻՒՆՔ ՄԸ ԿՈՒՋԵ ԻՐԱՔԻ ԱՐՏԱՔԻՆ ԳՈՐԾՈՅ ՆԱԽԱՐԱՐԻՆ ՇԵՏ ԻՐ ԲԱՆԱԿՑՈՒԹԻՒՆՆԵՐԵՆ

ՎԻԵՆՆԱ, 2 (ՌՈՑԹԸԸԸ)- ՄԱԿի ընդհանուր քարտուղար Քոֆի Անան վճռական արդիւնք մը կ'ուզէ Իրաքի արտաքին գործոց նախարարին հետ այս շաբթուան ընթացքին տեղի ունենալիք բանակցութիւններին:

Իրաքեան պատուիրակութիւնը՝ գլխաւորութեամբ արտաքին գործոց նախարար Նաժի Սապրիի, այս տարուան մէջ երրորդ անգամ ըլլալով հանդիպում պիտի ունենայ Անանի հետ, քննարկելու համար ՄԱԿի վէտի քննիչներուն Պաղտատ վերադարձը, որ կը պահանջուի Ապահովութեան Խորհուրդին:

Թեան Խորհուրդին կողմէ: Բանակցութիւնները տեղի պիտի ունենան Հինգշաբթի եւ Ուրբաթ օր, Վիեննայի մէջ:

Անան ըսաւ, որ բանակցութիւնները պէտք է եզրակացութեան յանգին, որովհետեւ կարելի չէ պահանջ մնայուն կերպով շարունակել: Իրաքի պաշտօնաւարները իրենց անհաւատարմութիւնը արտայայտեցին Սապրիի, այս տարուան մէջ երրորդ անգամ ըլլալով հանդիպում պիտի ունենայ Անանի հետ, քննարկելու համար ՄԱԿի վէտի քննիչներուն Պաղտատ վերադարձը, որ կը պահանջուի Ապահովութեան Խորհուրդին:

Նախագահ ձորձ Պուշտախանովի Իրաքի, եթէ չարտօնէ քննիչներուն վերադարձը: Թէեւ Պուշտախանովի ըլլայ այդպիսի որոշումի մը հետեւանքը, սակայն մեկնաբաններ անհավանական չեն նկատեր պիսուրական գործողութիւն մը:

ՄԱԿի մէջ Իրաքի դեսպան Մոհամէտ Տուրի, որ ներկայ պիտի ըլլայ Վիեննայի բանակցութիւններուն, ըսաւ, որ Պաղտատ որոշ պայմաններով կրնայ սկստուիլ իր համաձայնութիւնը մը տալ քննիչներուն վերադարձին գծով:

ՄԱԿԻ ՏԵՂԵԿԱԳԻՐ ՄԸ ԿԸ ՔՆՆԱԿԱՏԷ ԱՐԱՔԱԿԱՆ ԿԱՐԳ ՄԸ ԵՐԿԻՐՆԵՐ

ԼՈՆՏՈՆ, 2 (ՌՈՑԹԸԸԸ)- ՄԱԿի կողմէ հրապարակուած տեղեկագիրը մը քննարկատեց արաքական կարգ մը երկիրները, դիտել տալով, որ քարտուղարի տարուած երկիրները կը մտնեն իրենց հարստութիւնը՝ գրկելով իրենց ժողովուրդները շատ մը իրաւունքներ, յատկապէս՝ քաղաքական ապստամբութիւններ:

արաքական երկիրներուն մէջ անհատական եկամուտը 0,5 առ հարիւրի աճ արձանագրած է: Այս համեմատութիւնը՝ ափրիկեան կարգ մը երկիրներէ դուրս, ամէնէն ցած է մաշխարհի վրայ: Իսկ աշխատուողներու արտադրողականութիւնը 0,2 առ հարիւրի նուազում արձանագրած է: Տեղեկագիրը կը յայտնէ նաեւ, որ արաքական 22 երկիրներուն տնտեսական շահարկութիւններու միացեալ մուտքը նուազ է, քան եւրոպական միջակ տնտեսութեան երկիրի մը մուտքը:

Տեղեկագիրը, որ կ'առնչուի արաքական քաաներկու երկիրներուն, եւ որ պատրաստուած է անցնող 18 ամիսներուն՝ արաք մասնագէտներու կողմէ, կը նշէ, որ անցնող քաան տարիներուն ընդհանուր վաճառքէն զատ զուտ արտադրութիւնը 0,5 առ հարիւրի աճ արձանագրած է: Այս համեմատութիւնը՝ ափրիկեան կարգ մը երկիրներէ դուրս, ամէնէն ցած է մաշխարհի վրայ: Իսկ աշխատուողներու արտադրողականութիւնը 0,2 առ հարիւրի նուազում արձանագրած է: Տեղեկագիրը կը յայտնէ նաեւ, որ արաքական 22 երկիրներուն տնտեսական շահարկութիւններու միացեալ մուտքը նուազ է, քան եւրոպական միջակ տնտեսութեան երկիրի մը մուտքը:

ՄԵԾԻ ՏԱՆԸ ԿԻԼԿԻՈՅ ԿԱԹՈՂԻԿՈՍՈՒԹԵԱՆ ՄԱՍՆԱԿՑՈՒԹԻՒՆԸ ԵԿԵՂԵՑԻՆԵՐՈՒ ՀԱՄԱՇԽԱՐՀԱՅԻՆ ԽՈՐՀՈՒՐԴԻ ԱՆԴԱՄԱԿՑՈՒԹԵԱՆ ՅԱՆՁՆԱԽՈՒՄԻ ԺՈՂՈՎԻՆ

24-27 Յունիս 2002, Ժընեւի մէջ գումարուեցաւ Եկեղեցիներու Համաշխարհային Խորհուրդի Անդամակցութեան Յանձնախումբի վերջին ժողովը, որուն մասնակցեցաւ յանձնախումբի անդամ Նարեկ եպս. Ալեմէճեանը: Այս Յանձնախումբը երեք տարիներ անց կ'եկան Կոնստանտնուպոլիս ԵՂԻ Գործադիր Վարչութեան կողմէ՝ բարեփոխելու համար ԵՂԻ անդամակցութեան պայմանները, որուն մասնակցեցաւ յանձնախումբի անդամ Նարեկ եպս. Ալեմէճեանը:

Երբ երեք տարիներ անց կ'եկան Կոնստանտնուպոլիս ԵՂԻ Գործադիր Վարչութեան կողմէ՝ բարեփոխելու համար ԵՂԻ անդամակցութեան պայմանները, որուն մասնակցեցաւ յանձնախումբի անդամ Նարեկ եպս. Ալեմէճեանը:

Անդամակցութեան Յանձնախումբին գեկոյցը պիտի մերկայացուի ԵՂԻ Գործադիր Վարչութեան Օգոստոս 2002ի ժողովին, ապա պիտի յղուի Կեղրոնական Վարչութեան, առ ի քննարկում եւ գործադրութիւն:

ԱՌԱՆՅ ՄԵԿՆԱԲԱՆՈՒԹԵԱՆ...

Իսրայելեան հրասայլից դիմաց՝ պաղեստինցի պատանիներ քարերով զինուած...

ՄԱՍՁԻՆ ԱՆԿԱՄ ԸԼԼԱՆՈՎ

ՍԹԻ ՖՈՒՏԵԹ ՅԱԶՈՂԵՑԱԻ ՕԴԱՊԱՐԻԿՈՎ ԿԱՏԱՐԵԼ ԱՇԽԱՐՀԻ ՇՐՋԱՆԸ

ՄԻՏՆԻ, 2 (ՌՈՑԹԸԸԸ)- Ամերիկացի միլիտանտներ Սթիվ Ֆոսթըր հանդիսացաւ աշխարհի առաջին անձը, որ օդապարիկով առանց զաղարի կատարեց աշխարհի շրջանը: 58 տարեկան Ֆոսթըր «չընկալուող սին» սկսաւ Աւստրալիայէն եւ ընկալուող զայն աւարտեց դարձեալ Հարաւային Աւստրալիոյ մէջ, ճիշդ հոն, ուր կատարած էր իր մեկնարկը: 31,380 քմ. տարածութիւնը ան կտրեց 13 օրէն: Նախապէս Ֆոսթըր հինգ անգամ փորձած էր այս շրջապտոյտը կատարել, սակայն ամէն անգամ տարբեր պատճառով մը ձախողած էր: Հնդկացի ովկիանոսի վերել, Ֆոսթըր օդապարիկը ունեցած է իր ամէնէն արագ ընթացքը՝ ժամական 300 քմ.:

ՅԱՌԱՋԻԿԱՅ ՏԱՐԻՆԵՐՈՒՆ ՍԻՏԱՆ ԿՐՆԱՅ 70 ՄԻԼԻՈՆ ԶՈՂ ԽԼԵԼ ԿԸ ԶԳՈՒՇԱՅՆԵՄԱԿ

ՄԱԿ, 2 (ՌՈՑԹԸԸԸ)- ՍԻՏԱՆ յառաջիկայ 20 տարիներուն 70 միլիոն գոհ պիտի խլէ, եթէ հարուստ երկիրները թափ չտան իրենց ճիգերուն՝ սանձելու համար հիւանդութիւնը, զգուշացուցած է ՄԱԿ երեքշաբթի օր, տեղեկագիրի մը մէջ, որ ցոյց կու տայ, թէ համաճարակը տակաւին իր նախնական հանգրուաններուն մէջ կը գտնուի:

Աշխարհի տարածքին աւելի քան 40 միլիոն մարդ ՍԻՏԱՆ կը տառապի կամ էլ՝ ԱՅ. Վի. Ժահրով վարակուած է: 2 տարի առաջ այդ թիւը 34 միլիոն էր: ՍԻՏԱՆ կը սպառնայ Ափրիկէի մէջ ամբողջ սերունդ մը բնաջնջելու եւ ապակայունացնել ամբողջ ցամաքամասը, կը գգուշացնէ տեղեկագիրը, որ հրապարակուած է ՄԻՏՆԻ մասին Պարսեյոնայի մէջ յառաջիկայ շաբաթ կայանալիք միջազգային 14րդ խորհրդաժողովին նախօրեակին:

ՀԱՐԱԻԱՅԻՆ ՔՈՐԵԱ ԿԸ ՊԱՀԱՆՁԷ, ՈՐ ՀԻԻՍԻՍԱՅԻՆ ՔՈՐԵԱ ՆԵՐՈՂՈՒԹԻՒՆ ԽՆԴԻԷ ԾՈՎԱՅԻՆ ՄԻՋԱԳԵՊԻՆ ՀԱՄԱՐ

ՄԷՌԻԼ, 2 (ՌՈՑԹԸԸԸ)- Հարաւային Քորէայի նախագահ Քիմ Ժայ ձուռնկ պահանջեց, որ Հիւսիսային Քորէա ներողութիւն խնդրէ շաբաթավերջին հրահրած միջադէպին համար, որ չորս գոհեր պատճառած էր: Քիմ Փիոնկեանը մեղադրեց Շարաթ օրուան բախումին համար, մինչ Հիւսիսային Քորէա ամբաստանեց Միացեալ Նահանգները, դիտել տալով, որ անոնք գծած են դաւը՝ լարուածութիւն ստեղծելու համար Մէուլի ու Փիոնկեանի միջեւ, որոնք կը փորձեն բարելաւել իրենց կապերը: Քիմ սակայն յայտարարեց, որ Հարաւային Քորէայի կառավարութիւնը կը դատապարտէ միջադէպը եւ կը պահանջէ, որ Հիւսիսային Քորէա պաշտօնապէս ներողութիւն խնդրէ:

ՆԱԽԱՐԱՐ ՀԱՄԱՌԻՏ ԲՆՆԱՐԿԵՑ...

Հանդիպումին ներկայ էին բազմաթիւ երեսփոխաններ, որոնք շաբթին՝ երեսփոխան Ալի Նալիլ: Ան յայտնեց, որ նշեալ յանձնախումբը գորավիզ կը կանգնէ նախարարաց խորհուրդի վերջին նիստին Պուշտախանովի հանդէպ ցուցաբերած մերժողական կեցուածքին, որովհետեւ ան կը ծառայէ Իսրայելի շահերուն: Նալիլ անգամ մը եւս շեշտեց, որ արաքական երկիրները միացեալ կեցուածք չցուցաբերեցին Պուշտախանովի հանդէպ եւ շեշտեց, որ Լիբանան պէտք է ստանձնէ այդ միացեալ կեցուածքը յայտարարելու պարտականութիւնը: Յանձնախումբը նկատել տուաւ նաեւ, որ Պուշտախանովի անդրադարձումը պահանջուած էր իրենց անհաւատարմութեան եւ տարբերութիւն չի դնել անհաւանականութեան եւ դիմադրութեան միջեւ, ինչ որ գորակաւ Սթիվ Ֆոսթըրին կը նշանակէ Իսրայելի վարչապետ Արիէլ Շարոնի վարած քաղաքականութեան եւ «կանաչ լոյս»՝ Իսրայելեան բանակին կողմէ պաղեստինցիներուն ղեմ ի գործ գրուած սպանդին: «Պուշտախանովի համաձայն՝ պիտի ստեղծուին պաղեստինեան նոր ղեկավարութեան եւ պաղեստինեան նոր հաստատութիւններ, ինչպէս նաեւ պիտի գործադրուին ապահովական նոր պատրաստութիւններ եւ կարողարկութիւններ՝ նախքան միջինարեւելեան տագնապի ամբողջական լուծումը», ըսաւ յանձնախումբը: Յանձնախումբը վաւերացուց նաեւ չորս օրինագիծեր եւ յանձնեց հինգերորդ օրինագիծի մը քննարկումը, որ առնչուած է զինեալ բախումներու մասնակցող մանուկներու հարցին: